

Lijepa riječ _____

Ibn Tejmije

Naslov originala

El-kelimut-tajjib

Autor

Teqijjuddin Ibn Tejmijje

Prijevod s arapskog

Dževad Hot

Ibn Tejmije

Lijepa riječ

Novi Pazar, 2005

UVOD

Hvala Allahu ﷻ, Gospodaru svijetova, neka je mir i spas na Allahovog Poslanika, njegovu porodicu, njegove drugove i sve one koji budu slijedili uputu.

Poštovani čitaocē, u rukama držiš prijevod knjige "Vjerodostojni hadisi lijepe riječi" koja je, zapravo, popravljeno i dopunjeno izdanje knjige čiji je originalni naslov "Lijepa riječ", zbog čega je i ovaj prijevod dobio njeno originalno ime. Pisac knjige je poznati učenjak Ahmed bin Tejmiĵja, a hadise je provjerio jedan od najvećih muhaddisa savremenog doba Muhammed Nasiruddin El-Albani, Allah ﷻ ga Džennetom nagradio, inače dugogodišnji profesor hadisa na nekoliko univerziteta, i pisac mnogih djela na polju hadisa.

Knjiga je namijenjena svima koji žele slijediti uputu i živjeti u duhu islama, onako kako je živio Allahov Poslanik ﷺ, onako kako to Allah ﷻ traži od nas. Gospodaru naš, uputi nas na pravi put, na put onih kojima si milost Svoju darovao, a ne onih koji su protiv sebe srdžbu izazvali, niti onih koji su zalutali!

Amin!

 ***Zar ne vidiš kako Allah navodi
primjer - lijepa riječ kao lijepo drvo;
korijen mu je čvrsto u zemlji, a grane
prema nebu, ono plod svoj daje u svako
doba koje Gospodar njegov odredi, a
Allah ljudima navodi primjere da bi
pouku primili.***

(Ibrahim: 24, 25)

Uzvišeni Allah je rekao:

"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam oprostiti."

(Al-Ahzab: 70-71)

"K Njemu se dižu lijepe riječi i dobro djelo On prima."

(Fatir: 10)

"Sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjetiti, i zahvaljujte Mi."

(Al-Bakara: 152)

"O vjernici, često Allaha spominjite."

(Al-Ahzab: 41)

"I muškarcima koji često spominju Allaha i ženama koje često spominju Allaha."

(Al-Ahzab: 35)

"Za one koji i stojeći, i sjedeći i ležeći Allaha spominju."

(Ali-Imran: 191)

"O vjernici, kad se s kakvom četom sukobite, smjeli budite i neprestano Allaha spominjite."

(Al-Anfal: 45)

"A kad završite obrede vaše, opet spominjite Allaha, kao što spominjete pretke vaše, i još više Ga spominjite."

(Al-Bakara: 200)

"Neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od sjećanja na Allaha."

(Al-Munafikun: 9)

"Ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji molitvu obavljaju i milostinju udjeljuju."

(An-Nur: 37)

"I spominji Gospodara svoga ujutro i naveče u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas i ne budi nemaran."

(Al-A'raf: 205)

VRIJEDNOSTI ZIKRA

Hadis 1.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Hoćete li da vas obavijestim o najboljim djelima koja su najodabranija kod vašeg Gospodara i na najvišem stepenu, koja su vam bolja od udjeljivanja zlata i srebra i bolja od sukoba sa neprijateljem u kome bi ih vi ubijali, a i oni vas?” ‘Svakako’, odgovoriše oni. On reče: “Spominjanje (zikr) Allaha ﷻ”

Hadis 2.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ:

-”Predvodit će vas muferriduni.”

-”Ko su muferriduni, Allahov Poslaniče?” – upitaše ashabi.

”Oni koji često spominju Allaha i one koje često spominju Allaha”- odgovori Allahov Poslanik ﷺ

Hadis 3.

Od Abdullaha bin Busre r.a. se prenosi da je neki čovjek rekao: “O Allahov Poslaniče, zaista mi je puno propisa islama, pa mi kaži nešto što ću uvijek (moći) izvršavati,”

On mu je rekao: “Neka ti je jezik stalno vlažan od zikra (spominjanja) Allaha.”

Hadis 4.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Primjer onoga koji zikr čini (spominje) svoga Gospodara i onoga koji ga ne spominje je kao primjer živog i mrtvog."

Hadis 5.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Ko sjedne na nekom mjestu, a pritom ne spomene Allaha ﷻ stići će ga srdžba od Allaha, i ko se nasloni na neko mjesto, a pritom ne spomene Allaha ﷻ stići će ga srdžba od Allaha." (riječ srdžba je još sa značenjem: kazna, propast)

**VRIJEDNOST IZGOVARANJA ELHAMDU
LILLAH, LA ILAHE ILLA-LLAH I SUBHANALLAH**

Hadis 6.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Ko kaže:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"LA ILAHE IL-LALLAHU VAHDEHU
LA ŠERIKE LEHU, LEHUL-MULKU VE
LEHUL HAMDU VE HUVE ALA KULLI
ŠEJ'IN KADIR"

(Nema boga sem Allaha, On nema sudruga, Njemu pripada sva vlast, Njemu pripada sva hvala i On je svemoćan), svakoga dana po sto

puta, vrijedi mu kao da je oslobodio deset robova, bit će mu upisano sto dobrih djela, izbrisano sto grijeha, bit će mu to štit od šejtana toga dana sve do noći i niko nije ništa bolje uradio, osim čovjeka koji je to uradio više od njega.”

Hadis 7.

I rekao je: “Ko kaže:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

“SUBHANALLAHÍ VE BI HAMDIHI”

(Slavljen je Allah i Njemu pripada sva hvala), oprošteni su mu grijesi, pa makar ih bilo koliko morske pjene.”

Hadis 8.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Dvije riječi lahke za jezik (izgovaranje), teške na vagi, drage Milostivom:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

“SUBHANALLAHÍ VE BI HAMDIHI, SUBHANALLAHIL-AZIM”

(Neka je slavljen i hvaljen Uzvišeni Allah, neka je slavljen Allah Veličanstveni).”

Hadis 9.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Da kažem:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

“SUBHANALLAHI, VEL-HAMDU LILLAHI, VE LA ILAHE ILLELLAHU, VALLAHU EKBER”

(Neka je slavljen Allah, hvala Allahu, nema drugog boga osim Allaha, On je najveći), draže mi je od cijelog dunjaluka.”

Hadis 10.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Četiri riječi su najdraže Allahu bez obzira kojom od njih započeo:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ اللَّهُ أَكْبَرُ

“SUBHANALLAHI, EL-HAMDU LILLAHI, LA ILAHE ILLALLAHU, ALLAHU EKBER”

(Slavljen je Allah i njemu pripada svaka hvala, Nema boga osim Allaha, Allah je najveći.)”

Hadis 11.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: ”Hoće li neko od vas da zaradi svakoga dana hiljadu sevapa.” “Kako će neko od nas da zaradi hiljadu sevapa” – upita neko od prisutnih. “Neka kaže sto puta “SUBHANALLAH” ((سُبْحَانَ اللَّهِ)), pišu mu se hiljadu sevapa i brišu hiljadu grijeha” – odgovori Allahov Poslanik ﷺ.”

Hadis 12.

Od majke pravovjernih Džuvejrije ؓ se prenosi da je Allahov Poslanik ﷺ izašao od nje rano, nakon što je klanjao sabah, a ona je ostala na mjestu gdje je klanjala. "Zatim se vratio kada ja nastupilo vrijeme duha (namaza), a ona je i dalje sjedila na svom mjestu, pa joj je rekao: "Još uvijek si ondje gdje sam te ostavio?" Rekla sam: "Da." Tada je Allahov Poslanik ﷺ rekao: "Nakon što sam otišao rekao sam četiri riječi tri puta. Kada bi ih vagali s onim što si rekla (proučila) od jutros bile bi teže od njih, a te riječi su:

سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رِضَا نَفْسِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ زِينَةَ عَرْشِهِ
سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ

“SUBHANALLAHI ADEDE HALKIHI, SUB-HANALLAHI RIDA NEFSIHI, SUBHANALLAHI ZINETE ARŠIHI, SUBHANALLAHI MIDADE KELIMATIHI.

(Slavljen je Allah i Njemu pripada hvala, koliko ima Njegovih stvorenja, koliko je On zadovoljan, koliko je težak Njegov arš i koliko ima tinte s kojom su ispisane Njegove riječi.)”

Hadis 13.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ jednom beduinu: “Reci:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ

“LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU, ALLAHU EKBERU KEBIRA, VELHAMDU LILLAHI KESIRA, SUBHANALLAHI RABBIL-ALEMIN, LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAHIL-AZIZIL-HAKIM.”

(Nema boga osim Allaha, On nema sudruga, Allah je najveći, nika je velika hvala Allahu, Slavljjen je Allah Gospodar svjetova, nema snage niti moći bez Allaha, Silnog, Mudrog.)

Reče mu beduin: “One su za moga Gospodara, a koje su za mene?” “Reci:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي

“ALLAHUMME-GFIRLI, VERHAMNI, VEH-DINI, VE 'AFINI, VERZUKNI.”

(Gospodaru moj, oprosti mi, smiluj mi se, uputi me, podari mi zdravlje i opskrbu.) odgovori mu Allahov Poslanik ﷺ.

Hadis 14.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “U noći mog isra'a (putovanja iz Mekke u Mesdžidul-Aksa) susreo sam Ibrahima عليه السلام i on mi je rekao: “O Muhammede, prencsi od mene selam svome ummetu i obavijesti ih da je u Džennetu dobra i lijepa zemlja, pitka voda, da je on prostrana

nizija i da je njegovo sjemenje (kojim se sije):

أَكْبَرُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللهُ

“SUBHANALLAH, VELHAMDU
LILLAH, VE LA ILAHE ILLELLAH,
VALLAHUEKBER”

(Slavljen je Allah i Njemu pripada svaka hvala, nema drugog boga osim Allaha, Allah je najveći.)"

Hadis 15.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Hoćeš li da te uputim na jedno od džennetskih blaga?" Rekoh mu: "Da, o Allahov Poslaniče." On je rekao:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا

“LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA
BILLAHI”

(Nema snage niti moći, osim Allahove).

SPOMINJANJE ALLAHA ﷻ DANJU

Uzvišeni Allah je rekao:

“O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite i ujutro i naveče ga veličajte.”

(Al-Ahzab:41)

(naveče: između ikindije i akšama.)

“I spominji Gospodara svoga ujutro i naveče u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem

i ne podižući jako glas, i ne budi nemaran."

(Al-A'raf: 205)

"I Gospodara svoga krajem i početkom dana veličaj i hvali."

(Al-Mu'min: 55)

"I veličaj Gospodara svoga i zahvaljaj Mu prije sunčeva izlaska i prije zalaska."

(Kaf: 39)

"I ne tjeraj od sebe one koji se ujutro i navečer Gospodaru svome mole želeći naklonost Njegovu."

(Al-An'am: 52)

"I znakom im dade na znanje: Hvalite Ga ujutro i naveče."

(Merjem: 11)

"I noću Ga veličaj i kad se zvijezde gube."

(At-Tur: 49)

"Pa hvaljen neka je Allah, kad god omrknete i kad god osvanete."

(Ar-Rum: 17)

"I obavljaj molitvu početkom i krajem dana i u prvim časovima noći! Dobra djela zaista poništavaju rđava."

(Hud: 114)

Hadis 16.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Ko ujutro i naveče prouči stotinu puta:

سبحان الله وبحمده

“SUBHANALLAHI VE BI HAMDIHI”

(Neka je slavljen i uzvišen Allah) niko na Sudnjem danu neće imati bolje djelo od njega, osim onoga ko isto prouči ili još više.”

Hadis 17.

Allahov Poslanik ﷺ je uobičavao uveče reći:

أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمَلِكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي
هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ
مَا بَعْدَهَا رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ
عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ

“EMSEJNA VE EMSEL MULKU LILLAH
VELHAMDU LILLAH LA ILAHE
ILLALLAH VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU,
LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU, VE
HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR, RABBI
ES'ELUKE HAJRE MA FI HAZIHIL-
LEJLETI, VE HAJRE MA BA'DEHA, VE
EUZU BIKE MIN ŠERRI MA FI HAZI-HIL-
LEJLETI, VE ŠERRI MA BA'DEHA, RABBI
EUZU BIKE MINEL-KESELI VE SUIL-
KIBER, RABBI EUZU BIKE MIN AZABIN
FINNAR, VE AZABIN FILKABRI.”

(Omrknusmo i omrknu vlast Allahu, hvala Allahu, nema drugog boga osim Allaha, On nema druga, Njemu pripadaju vlast i hvala i On

je nad svim moćan. Gospodaru, molim Te za dobro ove noći i dobro poslije nje, a utječem Ti se od zla ove noći i zla poslije nje. Gospodaru, utječem Ti se od lijenosti i teške starosti. Gospodaru, utječem Ti se od kazne u vatri i kazne u kaburu.)

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ اللَّهُ

A kada bi osvanuo, proučio bi isto, započinjući: ("Osvanusmo i osvanu vlast Allahu...")

Hadis 18.

Kaže Abdullah bin Hubejb رضي الله عنه: "Izašli smo jedne kišne i tamne noći tražeći Allahovog Poslanika ﷺ da nam klanja (kao imam) namaz i kada ga nađosmo reče mi: "Uči." Ja ne rekoh ništa, pa mi on ponovo reče: "Uči." Ja opet ne rekoh ništa, a on mi još jednom reče: "Uči", pa ga upitah šta da učim. "Prouči:

KULHUVALLAH, KUL EUZU BI RABBIL-FELEK i KUL EUZU BI RABBIN-NAS uveče i ujutro tri puta, zaštitit će te od svakog zla", odgovori Allahov Poslanik ﷺ.

Hadis 19.

Allahov Poslanik ﷺ je učio ashabe slijedeće: "Kada neko od vas ustane neka kaže slijedeće:

اللهم بك أصبحنا وبك أمسينا، وبك نحيا وبك نموت، وإليك
النشور

“ALLAHUMME BIKE ASBAHNA, VE
BIKE EMSEJNA, VE BIKE NAHJA, VE
BIKE NEMUTU, VE ILEJKEN- NUŠUR.

(Gospodaru moj, Tvojom voljom osvićemo i
omrknemo, Tvojom voljom živimo i umiremo i
u Tebi je proživljenje)

اللهم بك أمسينا وبك أصبحنا، وبك نحيا وبك نموت وإليك
النشور

“ALLAHUMME BIKE EMSEJNA, VE
BIKE ASBAHNA, VE BIKE NAHJA, VE
BIKE NEMUTU, VE ILEJKEL-MESIR”
(Gospodaru moj, Tvojom voljom omrknusmo i
osvanusmo, Tvojom voljom živimo i umiremo
i Tebi se vraćamo)."

Hadis 20.

Prenosi se od Allahovog Poslanika da je
rekao: “Najvredniji istigfar je:

اللهم أنت ربى لا إله إلا أنت خلقتنى وأنا عبدك وأنا على عهدك
ووعدك ما استطعت أعوذ بك من شر ما صنعت أبوء لك بنعمتك
على وأبوء بذنبي فاغفرلى فإنه لا يغفر الذنوب إلا أنت

“ALLAHUMME ENTE RABBI, LA
ILAHE ILLA ENTE, HALEKTENI, VE ENE
ABDUKE, VE ENE ALA AHDIKE VE
VA'DIKE MASTETA'TU, EUZU BIKE MIN
ŠERRI MA SANE'TU, EBUU LEKE BI

NI'METIKE ALEJJE VE EBUU BIZENBI
FEGFIR LI FEINNEHU LA JEGFIRUZ-
ZUNUBE ILLA ENTE."

(Gospodaru moj, Ti si moj Gospodar, nema boga osim Tebe, a ja sam Tvoj rob, izvršavam Tvoje obaveze i Tebi dato obećanje koliko to mogu, Utječem Ti se od zla koje sam uradio, Tebi priznajem za blagodate koje si mi dao i priznajem svoje grijehе, Oprosti mi jer Ti si jedini koji grijehе oprašta.). Ko ovo prouči uveče (prije spavanja) i umre tu noć, ući će u Džennet, a ko ovo prouči kad ustane i umre taj dan, ući će u Džennet."

Hadis 21.

Ebu Bekr es-Siddik رضي الله عنه prenosi da ja Allahov Poslanik ﷺ rekao: "Reci kada osvaneš i kada omrkneš:

اللَّهُمَّ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
وَمَلِيكَهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ
الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه

"ALLAHUMME ALIMEL-GAJBI VEŠ-
ŠEHADETI, FATIRES-SEMAVATI VEL-
ERDI, RABBE KULLE ŠEJ'IN VE
MELIKEHU, EŠHEDU EN LA ILAHE ILLA
ENTE, EUZU BIKE MIN ŠERRI NEFSI, VE
ŠERRIŠ-ŠEJTANI VE ŠIRKIHI"

(Gospodaru moj, Poznavaoče nevidljivog i vidljivog, Stvoritelju nebesa i Zemlje, Gospodaru svega što postoji i njihov Vladaru,

Svjedočim da nema boga osim Tebe, utječem Ti se od zla samoga sebe i zla šejtana i njegovog nevjerovanja).

U drugom rivajetu stoji: "Da učinim samom sebi zlo, ili nekom muslimanu. Reci ovo kada osvaneš i kada omrkneš i kada legneš u postelji."

Hadis 22.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Onaj ko tri puta kaže ujutro svakoga dana i naveče svake noći:

بسم الله الذى لا يضر مع اسمه شيء فى الأرض ولا فى السماء وهو
السميع العليم

"BISMILLAHIL-LEZI LA JEDURRU MEA ISMIHI ŠEJ'UN FIL-ERDI VE LA FIS-SEMAI, VE HUVES-SEMIUL-ALIM."

(U ime Allaha, s čijim imenom ne može naškoditi ništa na zemlji niti na nebu, On je Onaj koji sve čuje i sve zna), neće mu ništa naškoditi."

Hadis 23.

Allahov Poslanik ﷺ je učio ove dove svako veče i svako jutro:

اللهم إني أسألك العافية فى الدنيا والآخرة، اللهم أسألك العفو
والعافية فى دينى ودنياي وأهلى ومالى، اللهم استر عوراتى وآمن

روعاتي، اللهم احفظني من بين يدي ومن خلفي، وعن يميني
وعن شمالي، ومن فوقی و أعوذ بعظمتك أن أغتال من تحتي

“ALLAHUMME INNI ES'ELUKEL-
AFIJETE FID-DUNJA VEL-AHIRETI,
ALLAHUMME ES'ELUKEL-AFVE VEL-
AFIJETE FI DINI VE DUNJAJE, VE EHLI
VE MALI, ALLAHUMME-STUR AVRATI,
VE AMIN REV'ATI, ALLAHUMME-
HFEZNI MIN BEJNI JEDEJJE VE MIN
HALFI, VE AN JEMINI, VE AN ŠIMALI, VE
MIN FAVKI, VE EUZU BI AZAMETIKE EN
UGTALE MIN TAHTI”.

(Gospodaru moj, ja Te molim da mi podariš
zdravlje na ovome svijetu i na Ahiretu.
Gospodaru moj, ja Te molim za oprost i
krijepost u mojoj vjeri i životu, u mojoj
porodici i imetku. Gospodaru moj, pokrij moje
sramote i sačuvaj me svih strahoba. Gospodaru
moj, sačuvaj me sprijeda, odzadi, s desna, s
lijeva i odozgo. Utječem se Tvojom veličinom
da me zemlja poklopi.)

ŠTA SE UČI PRIJE SPAVANJA

Hadis 24.

Allahov Poslanik ﷺ je prilikom lijeganja
učio:

بِسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا

“BISMIKEL-LAHUMME EMUTU VE

AHJA”

(Gospodaru moj, u ime Tvoje umirem i živim).

A kada bi se probudio rekao bi:

الحمد لله الذي أحيانا بعد ما أماتنا وإليه النشور

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI AHJANA
BA'DE MA EMATENA, VE ILEJHIN-
NUŠUR”

(Hvala Allahu koji nas je proživio, nakon što nas je usmrtio, i kod Njega je konačno okupljanje.)

Hadis 25.

“Prilikom lijeganja u postelju Allahov Poslanik ﷺ bi sastavio ruke, a onda puhnuo u njih, proučio KUL HUVALLAHU EHAD, KUL EUZU BI RABBIL-FELEK, KUL EUZU BI RABBIN-NAS, a potom bi rukama potro šta bi mogao od tijela, započinjajući od glave, lica i prednjeg dijela tijela. Radio je to po tri puta.”

Hadis 26.

Prenosi se od Ebu Hurejre ؓ da je došao neki čovjek i htio mu uzeti dio sadake - a on bijaše zadužen za nju (sadaku) - noć za noć, i kada bijaše treća noć reče mu Ebu Hurejre ؓ: “Odvešću te Allahovom Poslaniku ﷺ”, našta mu on odgovori: “Pusti me da te podučim riječima s kojima će te Allah okoristiti” - a oni (ashabi) su uvijek bili spremni učiniti dobro - pa mu reče:

“ALLAHU LA ILAHE ILLA HUVEL-
HAJJUL-KAJJUM. LA TE'HUZUHU
SINETUN VE LA NEVM. LEHU MA FIS-
SEMAVATI VE MA FIL ERD. MEN ZEL-
LEZI JEŠFE'U 'INDEHU IL-LA BI IZNIH.
JA'ALEMU MA BEJNE EJD IHIM VE MA
HALFEHUM. VE LA JUHITUNE BI ŠEJ'IN
MIN 'ILMIHI IL-LA BI MA ŠA.E VE SI'A
KURSIJ-JUHUS SEMAVATI VEL ERD. VE
LA JEUDUHU HIFZUHUMA. VE HUVEL
'ALIJ-JUL 'AZIM.”

(Bekare 255)

(Allah je, nema boga osim Njega, Živi i Vječni! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji! Ko se može pred Njim zauzimati za nekoga bez dopuštanja Njegova?! On zna šta je bilo prije njih i šta će biti poslije njih, a od onoga što On zna drugi znaju samo onoliko koliko On želi. Moć Njegova obuhvata nebesa i Zemlju i Njemu ne dojadi održavanje njihovo; On je Svevišnji i Veličanstveni!) pa nećeš imati drugog osim Allaha da te sačuva i neće ti se približiti šejtan dok god ne svane.” Za ovo je Allahov Poslanik ﷺ rekao: “Istinu je rekao, a on je lažac (to je bio šejtan).”

Hadis 27.

Prenosi se da je Allahov Poslanik ﷺ rekao:

“Ko uveče prouči zadnja dva ajeta sure (Bekare) dovoljna su mu.”

Hadis 28.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada neko od vas ustane iz svoje postelje, a zatim se vrati, neka je otrese ivicom svoga izara (odjeće) tri puta jer ne zna šta je tu moglo doći poslije njega, a kada legne neka prouči:

بِسْمِكَ رَبِّ وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ إِنْ أَمْسَكَتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا
وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

“BISMIKE RABBI VEDA'TU DŽENBI,
VE BIKE ERFEUHU, FEIN EMSEKTE
NEFSI FERHAMHA, VE IN ERSELTEHA
FEHFEZHA BIMA TEHFEZU BIHI
IBADEKES-SALIHIN.”

(Gospodaru moj, u Tvoje ime liježem i ustajem, ako mi dušu uzmeš smiluj joj se, a ako je poživiš sačuvaj je kao što čuvaš Svoje dobre robove.) A kada neko od vas ustane neka prouči:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَدِّي وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI AFANI FI
DŽESEDİ, VE REDDE ALEJJE RUHI, VE
EZINE LI BI ZIK-RIHI.”

(Hvala Allahu koji je sačuvao moje tijelo i koji mi je dušu povratio, i koji mi je dozvolio da Mu zikr činim.)

Hadis 29.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ Alijji i Fatimi عليها السلام: “Hoćete li da vas uputim na jednu stvar koja vam je bolja nego da imate slugu? Kada liježete u postelju proučite trideset i tri puta SUBHANALLAH, trideset i tri puta ELHAMDULILLAH, i tridest i četiri puta ALLAHU EKBER.”

Kaže Alijja عليه السلام: “Nisam nikad izostavio izgovarati ih otkako sam ih čuo od Allahova Poslanika ﷺ” Upitaše ga: "Pa zar ni u noći (bitke) na Siffinu?" “Ni u noći (bitke) na Siffinu” – odgovori Alijja عليه السلام.

Hadis 30.

Kada je htio spavati Allahov Poslanik ﷺ bi stavio desnu ruku pod obraz i onda proučio:

اللهم قني عذابك يوم تبعث عبادك

“ALLAHUMME KINI AZABEKE JEVME
TEBASU IBADEKE.”

(Gospodaru moj, sačuvaj me Tvoje kazne na dan kada budeš proživljavao robove Tvoje.)

Hadis 31.

Kada bi legao da spava Allahov Poslanik ﷺ bi rekao:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا
مُؤَيِّ

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI ETAMENA

VE SEKANA, VE KEFANA, VE AVANA,
FEKEM MIMMEN LA KAFIJE LEHU VE
LA MU'VA."

(Hvala Allahu koji nas je nahranio i napojio, potrebe nam zadovoljio i konačište nam dao, a koliko je onih kojima potrebe nisu udovoljene niti imaju konačišta.)

Hadis 32.

Allahov Poslanik ﷺ je naredio nekom čovjeku, kad legne da spava, da prouči:

اللَّهُمَّ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا إِنْ أَحْيَيْتَهَا
فَاَحْفَظْهَا وَإِنْ أَمَتَهَا فَاعْفِرْ لَهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

"ALLAHUMME ENTE HALEKTE NEFSI,
VE ENTE TETEVeffAHA, LEKE MEMA-
TUHA VE MAHJAHA, IN AHJEJTEHA
FAHF EZHA, VE IN EMETTEHA FEGFIR
LEHA, ALLAHUMME INNI ES'ELUKEL-
AFIJE."

(Gospodaru moj, Ti si stvorio dušu moju i Ti ćeš je usmrтити, u Tebe je njena smrt i njeno proživljenje. Ako je poživiš sačuvaj je, a ako je usmrтиш oprosti joj. Gospodaru moj, ja Te molim za zdravlje.)

Hadis 33.

Allahov Poslanik ﷺ, kad bi legao u postelju, rekao bi:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ

كُلُّ شَيْءٍ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنْزَلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ
فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ
فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ
وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

"ALLAHUMME RABBES-SEMAVATI
VE RABBEL-ERDI, VE RABBEL-ARŠIL-
AZIM, RABBENA VE RABBE KULLI
ŠEJ'IN, FALIKEL-HABBI VEN-NEVA, VE
MUNEZZILET-TEVRATI VEL-INDŽILI
VEL-FURKANI, EUZU BIKE MIN ŠERRI
KULLE ZI ŠERRIN ENTE AHIZUN BI
NASIJETIHI, ALLAHUMME ENTEL-
EVVELU FELEJSE KABLEKE ŠEJ'UN, VE
ENTEL-AHIRU FELEJSE BA'DEKE ŠEJ'UN,
VE ENTEZ-ZAHIRU FELEJSE FAVKAKE
ŠEJ'UN, VE ENTEL-BATINU FELEJSE
DUNEKE ŠEJ'UN, IKDI ANNAD-DEJNE,
VE IGNINA MINEL-FAKRI."

(Gospodaru moj, Gospodaru nebesa i
zemlje, Gospodaru Arša uzvišenog, Gospodaru
naš i Gospodaru svega, Ti si onaj koji daje da
sjemenje i koštice proklijaju, Onaj koji je
objavio Tevrat, Indžil i Furkan (Kur'an),
utječem Ti se od zla svakog zlikovca, Ti si
Svemoćan, Gospodaru moj, Ti si Prvi, nikog
nije bilo prije Tebe, Ti si Posljednji i neće biti
ništa poslije Tebe, Ti si Vidljivi i nema ništa
poslije Tebe, Ti si Nevidljivi i nema ništa bez
Tebe, oslobodi nas duga i sačuvaj nas bijede.)

Hadis 34.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada liježeš u postelju uzmi abdest, legni na desnu stranu i prouči:

اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ وَأَجُتُ ظَهْرِي
إِلَيْكَ رَهْبَةً وَرَغْبَةً إِلَيْكَ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ آمَنْتُ
بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

“ALLAHUMME ESLEMTU NEFSI
ILEJKE, VE VEDŽ-DŽEHTU VEDŽHI
ILEJKE, VE FEVVEDTU EMRI ILEJKE, VE
ELDŽE'TU ZAHRI ILEJKE, REGBETEN VE
REHBETEN ILEJKE, LA MELDŽEE VE LA
MENDŽEE MINKE ILLA ILEJ-KE,
AMENTU BI KITABIKEL-LEZI ENZELTE,
VE BI NEBIJIKEL-LEZI ERSELTE”

(Gospodaru moj, Tebi se predajem, Tebi se okrećem, Tebi se prepuštam i na Tebe oslanjam, nadajući se Tvojoj nagradi i strahujući od Tvoje kazne. Utočište i spas od Tebe je samo i pod Tvojim okriljem. Vjerujem u Tvoj Kitab koji si objavio i u Poslanika kojeg si poslao.) Ako te noći umreš, umro si sa islamom u srcu, pa neka ti to budu zadnje riječi koje izgovoriš.”

ŠTA KAŽE ONAJ KOJI SE NOĆU PROBUDI IZ SNA

Hadis 35.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: “Ko ustane noću i kaže:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَ سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

“LA ILAHE ILLALLAH VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU, LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR, ELHAMDULILLAH, VE SUBHANALLAH, VE LA ILAHE ILLALLAH, VALLAHU EKBER, VE LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAHIL-ALIJJIL-AZIM.”

(Nema drugog boga osim Allaha, On je jedan, nema druga, Njemu pripada vlast i hvala i On je nad svima moćan, hvala i slava Allahu i nema drugog boga osim Allaha, Allah je najveći, nema moći niti snage bez Allaha Svevišnjega, Veličanstvenog), a zatim kaže:

اللهم اغفر لي

“ALLAHUMME-GFIRLI“

(Gospodaru moj, oprosti mi) ili se bude molio, molba će mu biti uslišena, a ako uzme abdest i klanja primiće mu se namaz.”

Hadis 36.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko bude legao u svoju postelju čist i bude ustao u neko doba noći moleći Allaha za neko od dobara ovoga i onoga svijeta, Allah će mu to dobro dati.”

Hadis 37.

Prenosi se od Allahova Poslanika ﷺ da je rekao: “Kada neko od vas ustane noću neka kaže:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ

“ELHAMDU LILLAHILLEZI REDDE ALEJJE RUHI, VE AFANI FI DŽESEDİ, VE EZINE LI BI ZIKRIHI.”

(Hvala Allahu koji mi je dušu povratio, koji je mom tijelu zdravlje podario i omogućio mi da Ga spominjem.)"

Hadis 38.

Allahov Poslanik ﷺ je učio ashabe da kažu kad ustanu noću:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ
وَأَنْ يُخْضَرُونَ

“EUZU BI KELIMATIL-LAHIT-TAMMETI MIN GADABIHI VE ŠERRI IBADIHI, VE MIN HEMEZATIŠ-ŠEJATINI VE EN JEHDURUN.” (Utječem se Allahovim savršenim riječima od sržbe Njegove i zla

robova Njegovih, i od kletvi šejtana i njihovog prisustva.)

ŠTA KAŽE ONAJ KOJI USTANE IZ SNA

Hadis 39.

Rekao je Ebu Seleme bin Abdurrahman: "Čuo sam Katadea bin Rib'ijja رضي الله عنه da kaže: 'Čuo sam Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Lijepi snovi su od Allaha, a ružni od šejtana, pa ko usnije nešto što mu se ne dopadne neka tri puta pljucne na lijevu stranu i neka zatraži utočište kod Allaha od šejtana, pa mu neće nauditi, ako Allah bude tako htio."

Kaže Ebu Seleme: "Sanjao sam snove, bijahu mi teži od brda i kada sam čuo ovaj hadis, nisam više obraćao pažnju na njih."

U drugom rivajetu stoji da je rekao: "Sanjao sam snove koji su me mučili, pa sam čuo Eba Katadea kako kaže: "I ja sam sanjao snove od kojih bih se razbolio sve dok nisam čuo Allahovog Poslanika ﷺ kako kaže: "Dobri snovi su od Allaha, pa ko usnije nešto što mu se dopada neka to ispriča onome koga voli, a ako neko usnije nešto što mu se ne dopada neka nikom ne priča o tome, neka pljucne na svoju lijevu stranu tri puta i neka zatraži utočište kod Allaha od prokletog šejtana i zla kojeg je vidio pa mu neće naškoditi."

Hadis 40.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Kada neko usnije nešto što mu se ne dopada, neka pljucne tri puta na lijevu stranu, i neka zatraži utočište kod Allaha od šejtana tri puta, a onda neka se prevrne na drugu stranu."

VRIJEDNOST IBADETA NOĆU

Uzvišeni Allah je rekao:

"O ti, umotani! Probdij noć osim malog dijela... Ta ustajanje noću, zaista, jače djeluje i izgovara se jasnije."

(Muzzemmil: 1-6)

"I probdijs dio noći u molitvi - to je samo tvoja dužnost, Gospodar tvoj će ti na ovom svijetu hvale dostojno mjesto dati."

(Al-Isra: 79)

"I u jednom dijelu noći radi Njega molitvu obavljaš i dugo ga noću hvali."

(Ad-Dahr: 26)

Hadis 41.

Prenosi se od Allahova Poslanika ﷺ da je rekao: "Silazi naš Gospodar u zadnjoj trećini noći do neba najbližem zemlji i kaže: "Ko Me moli da mu se odazovem, ko od Mene traži da mu dam, ko traži oprost da mu oprostim."

Hadis 42.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Gospodar je najbliži Svome robu u zadnjoj trećini noći, ako si u stanju moliti Ga u tim časovima, moli Ga.”

Hadis 43.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “U noći ima jedan period kojeg ako čovjek musliman potrefi moleći Allaha Uzvišenog za neko dobro ovoga ili onoga svijeta, molba će mu biti uslišana, a taj period je u svakoj noći.”

Uzvišeni Allah je rekao:

“I koji se budu u posljednjim časovima noći za oprost molili.”

(Ali Imran: 17)

**ŠTA JE ALLAHOV POSLANIK UČIO KADA BI
IZAŠAO IZ KUĆE**

Hadis 44.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko kaže kada izađe iz svoje kuće:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

“BISMILLAH I TEVEKKELTU
ALELLAH I, LA HAVLE VE LA KUVVETE
ILLA BILLAH”

(U ime Allaha, oslanjam se na Allaha, nema moći niti snage osim Allahove) reći će mu se: “Dovoljan ti je On, sačuvan si i

upućen.” Onda će se šejtan udaljiti od njega i reći će drugom šejtanu: "Zar se može nešto uraditi čovjeku koji je upućen, koji se na Allaha oslanja, a Allah njega čuva?"

Hadis 45.

Prenosi se od Umme Seleme رضي الله عنها da je rekla: "Allahov Poslanik ﷺ nije izašao iz kuće, a da nije podigao pogled u visine i proučio slijedeće:

اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَّ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أَظْلَمَ
أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ .

“ALLAHUMME INNI EUZU BIKE EN EDILLE EV EDALLE, EV EZILLE EV EZELLE, EV EZLIME EV EZLEME, EV EDŽHELE EV JUDŽHELE ALEJJE.”

(Gopodaru moj, utječem Ti se od toga da u zabludi budem, ili me neko u zabludu dovede, da nekog na grijeh navedem ili me neko na grijeh navede, da nekom nepravdu učinim ili mi neko nepravdu učini, da neznanica budem ili me neko na neznanje navede.)"

O ULASKU U KUĆU

Hadis 46.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada čovjek uđe u svoju kuću i pritom spomene Allahovo ime i onda kada objeđuje, šejtan tada kaže

(ostalim šejtanima): "Za nas ovdje nema ni konaka ni večere." A ako pri ulasku ne spomene Allaha, šejtan kaže: "Našli smo konak." A ako ne spomene ni prilikom jela, on (šejtan) kaže: "Našli smo i konak i večeru."

Hadis 47.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Mladiću! kada uđeš svojoj porodici nazovi selam, bit će to bereket za tebe i za tvoju porodicu."

O ULASKU I IZLASKU IZ DŽAMIJE

Hadis 48.

Allahov Poslanik ﷺ bi prilikom ulaska u džamiju rekao:

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

“BISMILLAHİ, ALLAHUMME SALLI ALA MUHAMMED“

(U ime Allaha, Gospodaru, blagoslovi Muhammeda) A kada bi izašao rekao bi to isto.

Hadis 49.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Kada neko od vas uđe u džamiju neka donese salavat Allahovom Poslaniku (Muhammed a.s.) i neka kaže:

اللهم افتح لي أبواب رحمتك

“ALLAHUMME-FTAH LI EBVABE
RAH-METIKE”

(Gospodaru moj otvori mi vrata milosti
Tvoje), a kada izađe neka kaže:

اللهم إني أسألك من فضلك

“ALLAHUMME INNI ES'ELUKE MIN
FAD-LIKE”

(Gospodaru moj, podari mi od dobara
Tvojih)

U drugom rivajetu je dodat salavat i
prilikom izlaska.

Hadis 50.

Allahov Poslanik ﷺ je prilikom ulaska u
džamiju učio:

أعوذ بالله العظيم وبوجهه الكريم وبسلطانه القديم من الشيطان
الرجيم

“EUZU BILLAHIL-AZIM, VE BI
VEDŽHIHIL-KERIM, VE BI SULTANIHIL-
KADIM, MINEŠ-ŠEJTANIR-RADŽIM”
(Utječem se Allahu Svevišnjem, Njegovim
licem milostivim, i Njegovom moći
praiskonskom od šejtana prokletog.) Još je
rekao: “Kada ovo neko kaže, tada šejtan kaže:
"Sačuvan je od mene cijeloga dana.”

EZAN I ONAJ KOJI GA ČUJE

Hadis 51.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada bi ljudi znali kakva je vrijednost ezana i prvog safa i kada se ne bi mogli dogovoriti ko će u njemu biti, osim bacanjem kocke, bacili bi kocku.”

Hadis 52.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada se uči ezan šejtan se udalji i počne praviti buku kako ga ljudi ne bi čuli (ezan), a kada se završi sa učenjem ezana on se približi, pa kada se uči ikamet on se ponovo udalji, a kada se završi sa učenjem on se približi i počne govoriti čovjeku: "Sjeti se ovoga i ovoga, o stvarima koje tom čovjeku nikad ne bi pale na pamet da o njima razmišlja i tako sve dok zaboravi koliko je rekata klanjao.”

Hadis 53.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Onaj koji čuje ezan, bilo čovjek ili džin, bit će svjedok tom mujezinu na Sudnjeme danu.”

Hadis 54.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada čujete ezan ponavljajte za mujezinom ono što on kaže.”

Hadis 55.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada čujete ezan ponavljajte za mujezinom, a zatim salavat meni donesite, jer ko jedan salavat meni donese Allah će njemu donijeti deset. Potom molite Allaha da mi podari “El-Vesile”-mjesto u Džennetu, koje ne priliči nikom osim jednom od Allahovih robova, a ja se nadam da ja budem taj rob, pa ko mi bude tražio “El-Vesile” imat će pravo na moj šefa'at.”

Hadis 56.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada kaže mujezin: ALLAHU EKBER, ALLAHU EKBER, pa vi to ponovite, a on kaže: EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAH EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAH, a vi to ponovite, a on kaže: EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN RESULULLAH, a vi to ponovite, a on kaže: HAJJE ALES-SALAT, a vi kažete: LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAH, a on kaže: HAJJE ALEL-FELAH, a vi kažete: LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAH, a on kaže: ALLAHU EKBER, ALLAHU EKBER, a vi to ponovite, a on kaže: LA ILAHE ILLALLAH, a vi to ponovite iz srca, ući će te u Džennet.”

Hadis 57.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko kaže poslije ezana:

اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ
وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ

“ALLAHUMME RABBE HAZIHID-
DA'VETIT-TAMMETI VESSALATL-
KAIMETI, ATI MUHAMMEDINIL-
VESILETE VEL-FADILETE, VEB'ASHU
MEKAMEN MAHMUDEN ELLEZI
VEA'DTEHU.”

(Gospodaru moj, Gospodaru ovoga poziva savršenog i namaza uspostavljenog, podari Muhammedu ”El-Vesile” (najodabranije mjesto u Džennetu u kome će biti samo jedan čovjek) i ”El-Fadile” i proživi ga na hvale dostojnom mjestu, koje Si mu obećao), zaslužio je moj šefa na Sudnjem danu.”

Hadis 58.

Prenosi se od Abdullaha bin Umera رضي الله عنه da je neki čovjek rekao: "O, Allahov Poslaniče! Mujezini prednjače (u sevapima zbog učenja ezana). Na to mu Allahov Poslanik ﷺ reče: “Ponovi ono što oni uče, a kada završiš, traži od Allaha dat će ti.”

Hadis 59.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Primljena je dova koja se prouči između ezana i ikameta.”

Hadis 60.

Prenosi se od Sehl bin Sa'da رضي الله عنه da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: ” Dvije dove se ne

odbijaju, ili se rijetko odbiju: dova poslije ezana i dova u ratu za vrijeme borbe sa neprijateljem.”

O POČETNOM UČENJU U NAMAZU

Hadis 61.

Allahov Poslanik ﷺ je uobičavao šutjeti poslije početnog tekbira, a prije učenja iz Kura'na, pa ga za to upita Ebu Hurejre رضى الله عنه govoreći: "O Allahov Poslaniče, oca mi i majke, šta učiš dok šutiš između tekbira i učenja?" Na to mu on odgovori: "Učim:

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ اللَّهُمَّ
اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالْثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ

“ALLAHUMME BA'ID BEJNI VE BEJNE
HATAJAJE KEMA BA'ADTE BEJNEL-
MEŠRIKI VEL-MAGRIBI, ALLAHUMME
NEKKINI MIN HATAJAJE KEMA
JUNEKKAS-SEVBUL-EBJEDU MINED-
DENESI, ALLA-HUMME-GSILNI MIN
HATAJAJE BISSELDŽI VELMAI VEL
BEREDI.”

'Gospodaru moj, udalji od mene moje grijehе kao što si udaljio istok od zapada; Gospodaru moj, očisti me od mojih grijehа kao što se odjeća od prljavštine čisti; Gospodaru moj, speri sa mene moje grijehе, ledom, vodom

i snijegom.'

Hadis 62.

Prenosi se od Džubejra bin Mut'ima رضي الله عنه da je vidio Allahovog Poslanika ﷺ kako, klanjajući namaz tri puta, kaže:

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا اللَّهُ كَثِيرًا الْحَمْدُ لِلَّهِ
كَثِيرًا الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا سُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا سُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا سُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

“ALLAHU EKBERU KEBIRA (tri puta),
VELHAMDU LILLAHI KESIRA (tri puta),
VE SUBHANALLAH BUKREten VE
ESILA (tri puta)” (Allah je velik, najveći (tri
puta), Hvala velika Allahu ﷻ, Slava Allahu
jutrom i predvečerjem)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ مِنْ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ وَهَمَزِهِ

A onda je dodao ”EUZU BILLAH I MINEŠ-
ŠEJTANIR-RADŽIM, MIN NEFHIHI VE
NEFSIHI VE HEMZIHI”

(Utječem se Allahu od prokletog šejtana, od njegova daha, od njegovog došaptavanja i njegovog navraćanja na zlo)

Hadis 63.

Prenosi se od Aiše رضي الله عنها, Ebu Seida رضي الله عنه i ostalih da je Allahov Poslanik ﷺ na početku namaza učio:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ تَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

“SUBHANEKELLAHUMME VE BI
HAMDIKE VE TEBAREKESSMUKE VE
TEALA DŽEDDUKE VE LA ILAHE
GAJRUKU“

(Slava Tebi, Gospodaru moj, i svaka hvala, Uzvišeno je ime Tvoje i uzvišena je plemenitost Tvoja i nema drugog boga osim Tebe.)

Hadis 64.

Prenosi se od Umera رضي الله عنه da je poslije početnog tekbira učio gore navedenu dovu.

Hadis 65.

Allahov Poslanik ﷺ bi na početku namaza rekao:

وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا
شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي فَاعْفُرْ لِي
ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ
لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ عَنِّي
سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ لَبِّكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ وَالشَّرُّ لَيْسَ
إِلَيْكَ أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

“VEDŽDŽEHTU VEDŽHIJE LILLEZI
FETARES-SEMAVATI VEL-ERDI HANI-
FEN VE MA ENE MINEL-MUŠRIKINE,

INNE SALATI VE NUSUKI VE MAHJAJE
VE MEMATI LILLAHI RABBIL-ALEMIN,
LA ŠERIKE LEHU VE BI ZALIKE UMIRTU
VE ENE MINEL-MUSLIMINE, ALLA-
HUMME ENTEL-MELIKU, LA ILAHE ILLA
ENTE ENTE RABBI VE ENE ABDUKE
ZALEMTU NEFSI, VE'TEREFTU BI ZENBI,
FEGFIRLI ZUNUBI DŽEMIAN, INNEHU
LA JEGFIRUZ-ZUNUBE ILLA ENTE,
VEHDINI LI AHSENIL AHLAKI, LA JEHDİ
LI AHSENIHA ILLA ENTE, VESRIF ANNI
SEJJIEHA LA JESRIFU ANNI SEJJIEHA
ILLA ENTE, LEBBEJKE VE SA'DEJKE,
VEL-HAJRU KULLUHU FI JEDEJKE,
VEŠŠERRU LEJSE ILEJKE, ENE BIKE VE
ILEJKE, TEBAREKTE VE TEALEJTE,
ESTEGFIRUKE VE ETUBU ILEJKE.”

(Okrenuo sam lice svoje prema Onome koji stvorio nebesa i Zemlju sa pravim vjerovanjem i nisam od onih koji ne vjeruju, zaista su klanjanje moje i obredi moji i život moj i smrt moja posvećeni Allahu, Gospodaru svijetova, ne pripisujem Mu druga, to mi je naređeno, a ja sam od pravovjernih. Gospodaru moj, Ti si Vladar, nema drugog boga osim Tebe, Ti si moj Gospodar, a ja sam Tvoj rob, učinio sam nepravdu samome sebi, svestan sam svoga grijeha, oprosti mi, jer niko osim Tebe ne može oprostiti, podari mi lijep odgoj, jer niko osim Tebe ga ne može podariti, a sačuvaj me od lošeg, jer niko osim Tebe me ne može sačuvati. Odazivam Ti se poslušno, svako dobro je u Tvojim rukama, a svako zlo je daleko od Tebe.

Moje postojanje je zbog Tebe i moj povratak je kod Tebe, Uzvišen si na najuzvišenijem mjestu, kajem se i tražim oprost od Tebe.)

Hadis 66.

Kada bi ustao noću Allahov Poslanik ﷺ bi započinjao namaz slijedećim riječima:

اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

“ALLAHUMME RABBE DŽIBRILE, VE MIKAILE, VE ISRAFILE, FATIRES-SEMAVATI VEL-ERDI, ALIMEL-GAJBI VEŠ-ŠEHADETI, ENTE THE-KUMU BEJNE I'BADEKE FI MA KANU FIHI JEHTELIFUNE, IHDINI LIMAHTULIFE FIHI MINEL-HAKKI BI IZNIKE, INNEKE TEHDI MEN TEŠAU ILA SIRATIN MUSTEKIM.”

(Gospodaru moj, Gospodaru Džebraila, Mikaila i Israfila. Stvoritelju nebesa i Zemlje, Poznavaoče nepoznatog i poznatog, Ti presuđuješ među Tvojim robovima u čemu su se oni razišli, uputi me u onome u čemu su se razišli u istini dozvolom Tvojom, jer Ti upućuješ na pravi put onoga koga hoćeš.)

Hadis 67.

Allahov Poslanik ﷺ bi započinjao svoj

noćni namaz riječima:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ
الْحَمْدُ أَنْتَ قَيَّامُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ (وَلَكَ الْحَمْدُ) أَنْتَ الْحَقُّ
وَوَعْدُكَ الْحَقُّ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ
وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ وَمُحَمَّدٌ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ
آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أُنَبِّتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ
فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

“ALLAHUMME LEKEL-HAMDU, ENTE
NURUS-SEMAVATI VEL-ERDI VE MEN
FIHINNE, VE LEKEL-HAMDU ENTE
KAJJAMUS-SEMAVATI VEL-ERDI VE
MEN FIHINNE, VE LEKEL-HAMDU, ENTE
RABBUS-SEMAVATI VEL-ERDI VE MEN
FIHINNE, (VE LEKEL-HAMDU), ENTEL-
HAKKU, VE VA'DUKEL-HAKKU, VE
KAVLUKEL-HAKKU, VE LIKAUKE
HAKKUN, VEL-DŽENNETU HAKKUN,
VENNARU HAKKUN, VENNEBIJJUNE
HAKKUN, VE MUHAMMEDUN HAKKUN,
VES-SA'ATU HAKKUN, ALLAHUMME
LEKE ESLEMTU, VE BIKE AMENTU, VE
ALEJKE TEVEKKELTU, VE ILEJKE
ENEBTU, VE BIKE HASAMTU, VE ILEJKE
HAKEMTU, FEGFIRLI MA KADDEMTU
VE MA EHHARTU, VE MA ESRERTU VE
MA E'LENTU, ENTE ILAHI, LA ILAHE
ILLA ENTE.”

(Gospodaru moj, Tebi hvala, Ti si svjetlo nebesa i Zemlje i svega na njima, Tebi pripada svaka hvala, jer Ti, održavaš nebesa i Zemlju i sve što je na njima, Tebi pripada hvala, Ti si Gospodar nebesa i Zemlje i svega što je na njima, (Tebi pripada hvala), Ti si Istina, i Tvoje obećanje je istina, i Tvoje riječi su istina, i susret sa Tobom je istina, i Džennet je istina, i Džehennem je istina, Tvoji poslanici su istina, Muhammed je istina, Sudnji dan je istina. Gospodaru moj, Tebi se predajem i u Tebe vjerujem, na Tebe se oslanjam i Tebi se obraćam, u Tvoje ime se sporim i po njemu sudim, oprosti mi ranije i kasnije grijehе i ono što učinih tajno ili javno, Ti si moj Gospodaru nema drugog boga osim Tebe.)

DOVE KOJE SE UČE NA RUKU'U, KIJAMU, SEDŽDI I NA SJEDENJU IZMEĐU DVIJE SEDŽDE

Hadis 68.

Prenosi se od Huzejfe رضي الله عنه da je čuo Allahovog Poslanika ﷺ kako kaže na ruku'u: "SUBHANE RABBIJEL-AZIM" tri puta, a na sedždi: "SUBHANE RABBIJEL-E'ALA" tri puta."

Hadis 69.

U jednom hadisu, koji se prenosi od Alije رضي الله عنه, o namazu Allahovog Poslanika ﷺ, kaže se da je učio na ruku'u:

اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي
وَبَصَرِي وَخُيَّ وَعَظْمِي وَعَصِي

“ALLAHUMME LEKE REKE'TU, VE
BIKE AMENTU, VE LEKE ESLEMTU,
HAŠEA LEKE SEMI', VE BESARI, VE
MUHHI, VE AZMI, VE ASABI.”

(Gospodaru moj, Tebi se pregibam i u Tebe
vjerujem, Tebi se predajem, Tebe se boje moj
sluh, vid, um, kosti i žile moje.),

Kada bi se podigao sa ruku'a učio je:

سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمَدَهُ، رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ
وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ

“SEMIALLAHU LIMEN HAMIDEH,
RABBENA VE LEKEL-HAMDU, MIL'ES-
SEMAVATI, VE MIL'EL-ERDI, VE MIL'E
MA BEJNEHUMA, VE MIL'E MA ŠI'TE
MIN ŠEJ'IN BA'DEHU.”

(Allah čuje onoga ko Ga hvali, Gospodaru
naš, Tebi hvala, koliko nebesa, koliko zemlje,
koliko je među njima, i koliko Ti želiš poslije
ovoga.),

Kada je činio sedždu učio je:

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِي لِلذِّي
خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

“ALLAHUMME LEKE SEDŽEDTU, VE
BIKE AMENTU, VE LEKE ESLEMTU,
SEDŽEDE VEDŽHI LILLEZI HALEKAHU
VE SAVVEREHU, VE ŠEKKA SEM'AHU

VE BESAREHU, TEBAREKEL-LAHU
AHSENUL-HALIKIN.”

(Gospodaru moj, Tebi sedždu činim, u Tebe vjerujem i Tebi se predajem, sedždu čini lice moje Onom ko ga je stvorio i oblikovao, podario mu sluh i vid, Uzvišen je Allah najbolji Stvoritelj.)

Hadis 70.

Kaže Aiša رضي الله عنها: "Allahov Poslanik ﷺ je često učio na ruku'u i sedždi sljedeće:

سبحانك اللهم ربنا وبحمدك، اللهم اغفر لي

“SUBHANEKEL-LAHUMME RABBENA
VE BI HAMDIKE, ALLAHUMME-GFIR LI.
“

(Slava Tebi, Gospodaru moj, Gospodaru naš, Tebi hvala. Gospodaru moj, oprosti mi!)

Ovim je tumačio kur'anski ajet u kome Uzvišeni Allah kaže:

“I veličaj Gospodara svoga hvaleći Ga, i moli Ga da ti oprosti, On je uvijek pokajanje primao.”

(Nasr: 3)

Hadis 71.

Allahov Poslanik ﷺ je na ruku'u i na sedždi učio:

سبح قدوس رب الملائكة والروح

“SUBBUHUN, KUDDUSUN, RABBUL-

MELAIKETI VERRUH."

(Hvaljen je i Svet Gospodar meleka i Džibrila.)

Hadis 72.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Zabranjeno mi je da na ruku'u i na sedždi učim nešto iz Kur'ana, pa zato na ruku'u veličajte svoga Gospodara, a na sedždi Ga molite, jer je velika mogućnost da vam se onda dove prime."

Hadis 73.

Auf bin Malik ؓ prenosi: "Ustao sam jedne noći klanjati sa Allahovim Poslanikom ﷺ pa je na kijamu proučio sure (Bekare); i nije proučio ajet koji je govorio o Allahovoj milosti, a da nije zastao i molio za milost; i nije proučio ajet koji je govorio o kazni, a da nije zastao i tražio utočište kod Allaha od nje, zatim je učinio ruku'u i stajao je na ruku'u, koliko i na kijamu, pritom je proučio:

سبحان ذي الجبروت والملكوت والكبرياء والعظمة

"SUBHANE ZIL-DŽEBERUTI VEL-MELE-KUTI, VEL-KIBRIJAI VEL-AZEMETI."

(Slava pripada Svemoćnom, Onom kom sve pripada, Uzvišenom i Veličanstvenom.) Ovo isto je učio i na sedždi."

Hadis 74.

Allahov Poslanik ﷺ je, dižući se sa ruku'a,

učio slijedeće:

سمع الله لمن حمده

“SEMIALLAHU LIMEN HAMIDEH”

(Allah čuje onoga ko Ga hvali), a kada bi se potpuno ispravio učio je:

ربنا ولك الحمد

“RABBENA VE LEKEL-HAMD”

(Gospodaru naš, Tebi hvala)

U drugoj predaji stoji:

ربنا لك الحمد

“RABBENA LEKEL-HAMD”

Hadis 75.

Allahov Poslanik ﷺ je ustajući sa ruk'ua učio:

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ وَمِلْءُ مَا بَيْنَهُمَا وَ
مِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ أَهْلُ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ
وَكُنَّا لَكَ عَبْدُكَ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا
يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

“ALLAHUMME RABBENA LEKEL-HAMDU, MIL'ES-SEMAVATI, VE MIL'EL-ERDI, VE MIL'E MA BEJNEHUMA, VE MIL'E MA Š'ITE MIN ŠEJ'IN BA'DU, EHLESSENAI VEL-MEDŽIDI, EHAKKU MA KALEL-ABDU, VE KULLUNA LEKE ABDUN, ALLAHUMME LA MANIA LIMA

A'TAJTE VE LA MU'TIJE LIMA MENE'TE,
VE LA JENFEU' ZAL-DŽEDDI MINKEL-
DŽEDDU."

(Gospodaru moj, Gospodaru naš, Tebi hvala, koliko je nebesa, koliko je zemlje, koliko je među njima i koliko Ti želiš poslije ovoga, dove i zahvale koje izgovara jedan Tvoj rob su najistinitije, a svi smo mi robovi Tvoji, Gospodaru moj, nema toga koji će spijrečiti ono što Ti daš, niti toga koji će dati ono što Ti ne daš, Nikakvo bogatstvo ne koristi bez Tvoga bogatstva.)

Hadis 76.

Rifa'at bin Rafi' prenosi: "Klanjali smo jednoga dana za Allahovim Poslanikom ﷺ i kada je ustao sa ruk'ua reče:

سمع الله لمن حمده

"SEMIAL-LAHU LIMEN HAMIDEHU",
na to jedan od klanjača reče:

ربنا ولك الحمد حمدا كثيرا طيبا مباركا فيه

"RABBENA VE LEKEL-HAMDU, HAM-
DEN KESIREN TAJJIBEN MUBAREKEN
FIH"

(Bože naš, Tebi pripada zahvalnost, mnogo Ti se zahvaljujemo jer u ovome je dobrota i blagoslov).

Kada je završio sa namazom Allahov Po-
slanik upita: "Ko je u namazu progovorio?",

pa kada mu se dotični javio, reče: "Vidio sam trideset i nekoliko meleka kako se utrkuju koji će od njih da ti upiše sevape za ovu dovu."

Hadis 77.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Čovjek je najbliži Allahu dok je na sedždi, zato molite Ga, onda, što više budete mogli."

Hadis 78.

Allahov Poslanik ﷺ je na sedždi učio slijedeće:

اللهم اغفر لي ذنبي كله، دقه وجله، أوله وآخره، وعلايته وسره

"ALLAHUMME-GFIRLI ZENBI
KULLEHU, DIKKAHU VE DŽILLEHU, VE
EVVELEHU VE AHIREHU, VE ALA-
NIJEHU VE SIRREHU"

(Gospodaru moj, oprosti mi sve moje grijehe, male i velike, ranije i kasnije, koje počinih javno i one koje počinih tajno.)

Hadis 79.

Od Aiše رضي الله عنها se prenosi da je rekla: "Jedne noći sam osjetila da Allahov Poslanik ﷺ nije uza me pa sam ga počela tražiti, pa mi je ruka dotakla njegove tabane, koji bijahu uspravni (a on bijaše u džamiji). Pritom je učio:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

“ALLAHUMME INNI EUZU BI RIDAKE
MINSEHATIKE, VE BI MEA'FATIKE MIN
UKUBETIKE, VE EUZU BIKE MINKE, LA
UHSI SENAEN ALEJKE, ENTE KEMA
ESNEJTE ALA NEFSIKE.”

(Gospodaru moj, utječem se Tvojim
zadovoljstvom od Tvoje mržnje, Tvojim
oprostom od Tvoje kazne, utječem se Tobom
od Tebe, nisam u stanju da Ti izreknem
zahvalu (koju zaslužuješ), Ti si onakav kako si
Sebe pohvalio.)

Hadis 80.

Allahov Poslanik je, između dvije sedžde,
učio:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وارحمني، وأهدني، وأجبرني، وعافني، وآرزقني

“ALLAHUMME-GFIRLI, VERHAMNI,
VEHDINI, VEDŽBURNI, VE A'FINI,
VERZUKNI.”

(Gospodaru moj, oprosti mi, smiluj mi se,
uputi me, ojačaj me, zaštiti me i opskrbi me.)

Hadis 81.

Allahov Poslanik ﷺ je, između dvije
sedžde, učio:

رب اغفر لي، رب اغفر لي

“RABBI-GFIRLI, RABBI-GFIRLI”

(Gospodaru moj, oprosti mi grijehe,
Gospodaru moj, oprosti mi grijehe)

DOVE ZA VRIJEME NAMAZA I POSLIJE TEŠEHHUDA

Hadis 82.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Prije predavanja selama na zadnjem sjedenju, molite Allaha da vas sačuva od četiri stvari: od džehennemske kazne, od kazne u grobu, od smutnje u životu i dok umirete i od zla Dedždžala.”

Hadis 83.

Prenosi se od Aiše ؓ da je Allahov Poslanik ﷺ učio slijedeću dovu u namazu:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ
الدَّجَالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ
الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ

“ALLAHUMME INNI EUZU BIKE MIN
AZABIL-KABRI, VE EUZU BIKE MIN
FITNETIL-MESIHID-DEDŽDŽALI, VE
EUZU BIKE MIN FITNETIL-MAHJA VEL-
MEMATI, ALLAHUMME INNI EUZU BIKE
MINEL-MA'SEMI VEL-MAGREMI. “

(Gospodaru moj, utječem Ti se od kazne u kaburu, i utječem Ti se od smutnje Mesiha dedždžala (Antihrista), i utječem Ti se od smutnje u životu i za vrijeme umiranja, Gospodaru moj utječem Ti se od grijehova i duga.) Na to ga neko upita: "Zašto toliko tražiš utočište kod Allaha od duga?" Allahov Poslanik ﷺ odgovori: "Zato što onaj koji je u dugu govori pa slaže, obćća pa izneveri obećanje."

Hadis 84.

Prenosi se od Abdullah bin Amra ؓ da je Ebu Bekr ؓ rekao Allahovom Poslaniku ﷺ: "Pouči me nekom dovom koju ću učiti u namazu." Allahov Poslanik ﷺ reče: "Reci:

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ
لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

“ALLAHUMME INNI ZALEMTU NEFSI ZULMEN KESIREN, VE LA JEGFIRUZ-ZUNUBE ILLA ENTE FEGFIRLI MAGFIRETEN MIN INDIKE, VERHAMNI, INNEKE ENTEL-GAFURUR-RAHIM.”

(Gospodaru moj, ja sam sebi mnoge nepravde počinio, a osim Tebe niko drugi grijeh ne oprašta, oprosti mi ih Tvojim oprostom i smiluj mi se, zaista si Ti Onaj koji oprašta i koji je Milostiv.)

Hadis 85.

Kada bi Allahov Poslanik ﷺ klanjao, zadnje

što bi učio između tešehhuda i predavanja selama bilo bi:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا
أَسْرَفْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ

“ALLAHUMME-GFIRLI MA KADDEM-
TU VE MA EHHARTU, VE MA ESRERTU
VE MA E'LENTU, VE MA ESREFTU VE
MA ENTE E'LEMU BIHI MINNI, ENTEL-
MUKADDIMU VE ENTEL-MUEHHIRU, LA
ILAHE ILLA ENTE.”

(Gospodaru moj, oprosti mi moje grijehе ranije i kasnije, što sam sakrio i što sam javno uradio, i ono što Ti bolje od mene znaš, Ti si onaj koji određuje hoće li se nešto dogoditi prije, ili će se dogoditi kasnije, nema drugog boga osim Tebe).

Hadis 86.

Pitao je Allahov Poslanik ﷺ nekog čovjeka: “Šta učiš u namazu?” Na to mu on odgovori: “Učim “Ettehijjatu” i još kažem:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

“ALLAHUMME INNI ESELUKEL-
DŽENNETE, VE EUZU BIKE MINEN-NAR”

(Gospodaru moj, ja Te molim da me nagradiš Džennetom i utječem Ti se od džehennemske vatre), jer ja ne znam činiti dovu kao ti ili kao Muaz.”

Allahov Poslanik ﷺ mu odgovori: “I mi činimo dovu sličnu tvojoj (o Džennetu i ulasku u njega).”

Hadis 87.

Klanjao je Ammar bin Jasir رضي الله عنه namaz (kao imam), pa ga je skratio. Na to ga neko od prisutnih upozori, a on odgovori: “Nemojte mene kriviti, jer sam učio jednu od dova koje sam čuo od Allahovog Poslanika ﷺ”. Kada je ustao pode za njim neko od prisutnih i upita ga o toj dovi, na to on reče:

اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ
خَيْرًا لِي وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ
فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ
وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ
عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ وَأَسْأَلُكَ الرِّضَاءَ بَعْدَ الْقَضَاءِ وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ
الْمَوْتِ وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ
ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِرَبِّنَا الْإِيمَانَ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً
مُهْتَدِينَ

“ALLAHUMME BI ILMIKEL-GAJBE VE
KUDRETIKE ALEL-HALKI, AHJINI MA
ALIMTEL-HAJATE HAJREN LI, VE TE-
VEFFENI IZA ALIMTEL-VEFATE HAJREN
LI, ALLA-HUMME INNI ES'ELUKE
HAŠJETEKE FIL-GAJBI VEŠŠEHADETI,
VE ES'ELUKE KELIMETEL-HAKKI FIRRI-
DA VEL-GADABI, VE ES'ELUKEL-KASDE
FIL-FIKRI VEL-GINA, VE ES'ELUKE

NEIMEN LA JENFEDU, VE ES'ELUKE KURRETE AJNIN LA TENKATIU', VE ES'ELUKER-RIDA BA'DEL-KADAI, VE ES'ELUKE BERDEL-AJŠI BA'DEL-MEVTI, VE ES'ELUKE LEZZETEN-NEZARI ILA VEDŽHIKE, VEŠ-ŠEVKA ILA LIKAIKE FI GAJRI DARRAI MUDIRRETIN, VE LA FITNETIN MUDILLETIN, ALLAHUMME ZEJJINNA BI ZINETIL-IMANI, VEDŽ'AL-NA HUDATEN MUHTEDIN."

(Gospodaru moj, Tvojim znanjem o nevidljivom i Tvojom moći nad stvorenjima Te molim da mi podariš život, ukoliko mi je bolji od smrti, i usmrti me ukoliko mi je smrt bolja od života. Gospodaru moj, ja Te molim da mi usadiš strah od Tebe na ovome i na onome svijetu, molim Te za riječi istine u sreći i u sržbi, molim Te za skromnost u siromaštvu i u imućnosti, molim Te za dobro koje nikad neće prestati, molim Te za sreću koja neće prestati, molim Te za zadovoljstvo sa sudbinom koju si mi odredio, molim Te za lijep život poslije smrti, molim Te za uživanje dok gledam lice Tvoje i želju susreta s Tobom bez ikakve nesreće ili smutnje koja u zabludu dovodi. Gospodaru moj, ukrasi nas najljepšim ukrasom vjerovanjem, uputi nas na pravi put i učini nas onima koji će druge upućivati.)

Hadis 88.

Kada bi završavao namaz (poslije selama) Allahov Poslanik ﷺ bi tri puta donio istigfar:

(ESTAGFIRULLAH), a zatim bi rekao:

اللهم أنت السلام ومنك السلام تباركت يا ذا الجلال والإكرام

“ALLAHUMME ENTES-SELAMU VE
MINKES-SELAMU TEBAREKTE JA ZEL-
DŽELALI VEL-IKRAM”

(Gospodaru moj, Ti si mir i spas, od Tebe je
mir i spas, uzvišenost Tebi, vlasniče
veličanstva i časti.)

Hadis 89.

Allahov Poslanik ﷺ je poslije završetka
namaza učio:

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على
كل شيء قدير، اللهم لا مانع لما أعطيت، ولا معطى لما منعت، ولا
ينفع ذا الجد منك الجد

“LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU LA
ŠERIKE LEHU, LEUL-MULKU, VE
LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI
ŠEJ'IN KADIR, ALLAHUMME LA MANIA
LIMA A'TAJTE, VE LA MU'TIJE LIMA
MENE'TE, VE LA JENFEU' ZAL-DŽEDDI
MINKEL-DŽEDDU.”

(Nema boga osim Allaha jedinog, On nema
sudruga, Njemu pripada sva vlast, Njemu
pripada sva zahvala i On je Svemoćan,
Gospodaru moj, nema toga koji će spriječiti
onom kom Ti daš, niti toga koji će dati onom
kome Ti ne daš. Nikakvo bogatstvo ne koristi
osim Tvog bogatstva.)

Hadis 90.

Od Abdullaha bin Zubejra رضي الله عنه se prenosi da je Allahov Poslanik ﷺ na kraju svakog namaza prilikom predavanja selama izgovarao:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ وَلَهُ النَّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

"LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU, LEHUL-MULKU, VE LEHUL-HAMDU, VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR, LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAH, LA ILAHE ILLALLAH, VE LA NA'BUDU ILLA IJJAHU, LEHUN-NI'METU, VE LEHUL-FADLU, VE LEHUS-SENAUL-HASENU, LA ILAHE ILLALLAH, MUHLISINE LEHUD-DINE VE LEV KERIHEL-KAFIRUNE."

(Nema drugog boga osim Allaha, On je jedini i nema sudruga, Njemu pripada sva vlast i svaka hvala i On je Svemoćan, nema moći i snage bez Allaha. Nema boga osim Allaha i obožavamo samo Njega, Njemu pripada svaka blagodati, sva dobrota i svaka dobra pohvala. Nema drugog boga osim Allaha, iskreno Mu ispovijedamo vjeru, pa makar to nevjernici mrzili.)

Allahov Poslanik ﷺ je s ovim riječima

iskazivao Allahovo jedinstvo na kraju svakog namaza.

Hadis 91.

Prenosi se od Ebu Hurejre ؓ da je nekoliko siromaha-muhadžira došlo Allahovom Poslaniku i rekli mu: "Bogataši će biti većeg stepena u Džennetu, a klanjaju kao i mi, poste kao i mi, ali svojom imovinom obavljaju hadždž, umru, bore se na Allahovom putu (opremaju vojsku), i dijele milostinju. Na to Allahov Poslanik ﷺ reče: "Hoćete li da vas naučim nečemu čime ćete premašiti one koji su prije vas (na većem stepenu od vas) i odvesti vas daleko od onih poslije vas i nije niko uradio bolje djelo osim onaj koji uradi isto to." "Svakako, O Allahov Poslaniče" – odgovoriše oni. "Recite trideset i tri puta SUBHANALLAH, trideset i tri puta ELHAMDU LILLAH i trideset i tri puta ALLAHU EKBER, poslije završetka svakoga namaza." – odgovori Allahov Poslanik ﷺ.

Kaže Ebu Salih (tabiin): "Treba reći SUBHANALLAH, ELHAMDU LILLAH, ALLAHU EKBER, toliko da ih zajedno bude trideset i tri."

Hadis 92.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Ko kaže na kraju svakog namaza trideset i tri puta SUBHANALLAH, trideset i tri puta ELHAMDU LILLAH, trideset i tri puta

ALLAHU EKBER i upotpuni stotinu sa:

لااله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل

شئ قدير

“LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU, LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR.” (Nema boga osim Allaha jedinog, On nema sudruga, Njemu pripada sva vlast i sva zahvala i On je Svemoćan), bit će mu oprošteni (mali) grijesi, pa makar ih bilo koliko morske pjene.”

Hadis 93.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: “Dvije vrline, ili dvije osobine, ako ih se bude rob musliman pridržavao, ući će u Džennet, a one su lahke, a malo je onih koji ih praktikuju: (te dvije osobine su) Da na kraju svakog namaza kaže deset puta SUBHANALLAH, deset puta ELHAMDU LILLAH, deset puta ALLAHU EKBER, to se računa kao da je izgovoreno sto i pedeset puta, a na vagi će težiti kao da su izgovorene hiljadu i petsto puta. I kada legne da izgovori trideset i četiri puta ALLAHU EKBER, trideset i tri puta ELHAMDU LILLAH i trideset i tri puta SUBHANALLAH, to se računa kao da je izgovoreno sto puta, a na vagi će težiti kao da je izgovoreno hiljadu puta.”

Kaže (prenosilac): "Vidio sam Allahovog Poslanika ﷺ kako ih izgovara uz pomoć ruke

(desne)."

Upitaše ga: "O Allahov Poslaniče! Kako to da su te dvije stvari lahke, a malo je onih koji ih praktikuju?"

On im odgovori: "Tako što dođe nekom od vas šejtan pa ga uspava prije nego ih on izgovori i dođe mu u namazu i podsjeti ga na njegove potrebe (koje treba obaviti) prije nego ih on izgovori."

Hadis 94.

Prenosi se od Ukbe bin Amira رضي الله عنه da je rekao: "Naredio mi je Allahov Poslanik ﷺ da na kraju svakoga namaza proučim sure "KUL EUZU BI RABBIL-FELEK" i "KUL EUZU BI RABBIN-NAS."

Hadis 95.

Prenosi se od Muaza bin Džebela رضي الله عنه da ga je Allahov Poslanik ﷺ uzeo za ruku i rekao: "O Muaze, tako mi Allaha, ja te volim (pa ti ostavljam u amanet) da nikad ne izostaviš da kažeš na kraju svakog namaza:

اللهم اعننى على ذكرك و شكرك و حسن عبادتك

"ALLAHUMME E'INNI ALA ZIKRIKE VE ŠUKRIKE, VE HUSNI 'IBADETIKE."

(Gospodaru moj, pomози mi da Tebe zikr činim, da se Tebi zahvaljujem i da Ti ispravno ibadet činim.)

ISTIHAHA NAMAZ

Hadis 96.

Allahov Poslanik ﷺ nas je podučavao da obavljamo istiharu namaz u svakoj prilici kao što nas je podučavao nekoj suri iz Kur'ana, govorio je: “Kada neko od vas hoće da uradi neki posao, neka pored farza klanja još dva rekata, a zatim neka kaže:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ - فَيْسَمِيهِ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي، وَعَاجِلُهُ وَأَجَلُهُ فَاقْضُ لَهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي، وَعَاجِلُهُ وَأَجَلُهُ فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْني عَنْهُ وَاقْضُ لِي الْحَافِظَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ

ALLAHUMME INNI ESTEHIRUKE BI
ILMIKE, VE ESTEKDIRUKE BI
KUDRETIKE, VE ESELUKE MIN
FADLIKE-AZIM, FEINNEKE TEKDIRU
VE LA EKDIRU, VE TA'LEMU VE LA
E'ALEMU, VE ENTE ALLAMUL-GUJUB,
ALLAHUMME IN KUNTE TA'LEMU ENNE
HAZEL-EMRE (HUNA JEZKURU
HADŽETEHU) HAJRUN LI FI DINI VE
MEAŠI VE AKIBETI EMRI, VE 'ADŽILIHI
VE ADŽILIHI, FEKDURHU LI VE
JESSIRHU LI, SUMME BARIK LI FIHI, VE
IN KUNTE TA'LEMU ENNE HAZEL-EMRE

ŠERRUN LI FI DINI VE MEAŠI VE
AKIBETI EMRI, VE 'ADŽILIH VE
ADŽILIH, FESRIFHU ANNI, VESRIFNI
ANHU, VEKDUR LIJEL-HAJRE HAJSU
KANE, SUMME REDDINI BIHI”

(Gospodaru moj, ja tražim za sebe što je dobro, s Tvojim znanjem, i molim Te da mi daš Svojom moći i molim Te da mi daš od Tvoje velike blagodati, Ti zaista sve možeš, a ja ne mogu, Ti sve znaš, a ja ne znam, Ti si poznavalac tajni. Gospodaru moj, ako je ovaj posao (ovdje se spominje potreba, stvar zbog koje klanjamo ovaj namaz) koristan za mene, moju vjeru, život i svršetak u mojoj bliskoj i dalekoj budućnosti, Ti mi ga odredi i olakšaj, a zatim mi daj bereket u njemu, a ako je ovaj posao zlo za mene, moju vjeru, život i svršetak u mojoj bliskoj i dalekoj budućnosti, Ti ga otkloni od mene i udalji me od njega i odredi mi dobro, ma gdje se ono nalazilo, a zatim mi daj da s njim budem zadovoljan.)

Nije se pokajao niko ko je klanjao istiharu namaz, niti onaj koji se sa ljudima savjetovao, a onda odlučio o nekoj stvari, jer Uzvišeni Allah kaže:

“I dogovaraj se s njima. A kada se odlučiš onda se u Allaha pouzdaj.”

(Ali-Imran: 159),

Kaže Katade: "Nema naroda koji se međusobno dogovarao tražeći time Allahovo zadovoljstvo, a da ih Allah nije uputio na najispravniju stvar."

ŠTA SE KAŽE U BRIZI, ŽALOSTI I TUGI

Hadis 97.

Allahov Poslanik ﷺ bi, kada bi ga pritislala neka briga, učio slijedeće:

إله الا الله العظيم الحليم، لا اله الا الله رب العرش العظيم، لا اله الا الله رب السماوات ورب الارض ورب العرش الكريم

“LA ILAHE ILLALLAHUL-AZIMUL-HALIM, LA ILAHE ILLALLAHU RABBUL-ARŠIL-AZIM, LA ILAHE ILLALLAHU RABBUS-SEMAVATI VE RABBUL-ERDI VE RABBUL-ARŠIL-KERIM”

(Nema drugog boga osim Allaha Moćnoga Milostivog, nema drugog boga osim Allaha Gospodara Arša uzvišenog, nema drugog boga osim Allaha Gospodara nebesa i Zemlje i Arša plemenitog.)

Hadis 98.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je učio kada ga je nešto tištilo:

يا حيّ، يا قيومو برحمتك استغيث

“JA HAJJU, JA KAJJUM, BI RAHMETIKE ESTEGISU.”

(O Ti Živi i Vječni, milošću Tvojom molim Te za pomoć.)

Hadis 99.

Prenosi se od Ebi Bekreta رضي الله عنه da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: “Dove koje treba učiti ožalošćeni su:

اللهم رحمتك ارجو، فلا تكلني الى نفسي طرفة عين، واصلح لي
شأني كله، لا اله الا انت

“ALLAHUMME RAHMETEKE ERDŽU,
FELA TEKILNI ILA NEFSI TARFETE
AJNIN, VE ESLIH LI ŠA'NI KULLEHU, LA
ILAHE ILLA ENTE.”

(Gospodaru moj, molim Te za Tvoju milost i nemoj me ostaviti samom sebi ni koliko treptaj oka, učini mi dobrim sve moje stvari, nema drugog boga osim Tebe.)

Hadis 100.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ Esmi bint Umejs رضي الله عنها: “Hoćeš li da te naučim riječima koje ćeš izgovoriti kod žalosti (ili u žalosti):

الله، الله ربّي لا اشرك به شيئاً

“ALLAHU, ALLAHU RABBI LA
UŠRIKU BIHI ŠEJ'EN”

(Allah, Allah je Gospodar moj, ne pripisujem Mu druga).

Hadis 101.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Dova koju je Zennun (Junus a.s.) učio dok je bio u utrobi kita bila je:

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

“LA ILAHE ILLA ENTE, SUBHANEKE
INNI KUNTU MINEZ-ZALIMIN”

(Enbija, 87)

(Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka Si, a ja sam se zaista ogriješio prema sebi!) Nema tog čovjeka muslimana koji ovo prouči, a da mu se Allah ne odazove.”

Hadis 102.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: “Onom čovjeku koga zadesi žalost ili tuga pa kaže:

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِي
حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَ بِهِ
نَفْسِكَ أَوْ أُنْزِلَتْهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْذَنْتَ بِهِ
فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيعَ قَلْبِي وَنُورَ صَدْرِي
وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي

“ALLAHUMME INNI ABDUKE, VEBNU
ABDIKE, VEBNU EMETIKE, NASIJETI BI
JEDIKE, MADIN FIJJE HUKMUKE, ADLUN
FIJJE KADAUKE, ES'ELUKE BI KULLI
ISMIN HUVE LEKE SEMMEJTE BIHI
NEFSEKE, EV ENZELTEHU FI KITABIKE,
EV ALLEMTEHU EHADEN MIN
HALKIKE, EV ISTE'SERTE BIHI FI 'ILMIL-
GAJBI INDEKE, EN TEDŽA'LEL- KUR'ANE
REBI'A KALBI,VE NURE SADRI, VE
DŽELAE HUZNI, VE ZEHABE HEMMI.”

(Gospodaru moj, ja sam rob Tvoj, sin roba Tvoga, sin robinje Tvoje, moje čelo (koje ti sedždu čini) je u rukama Tvojim, Tvoja vlast je moja sudbina, pravedna je odluka Tvoja o sudbini mojoj, molim Te svakim imenom Tvojim kojim Si Sebe nazvao, ili Si ga u Svojoj knjizi spomenuo, ili Si nekog od robova Tvojih njime naučio, ili Si ga sebi uzeo u okrilju znanja o kome mi ništa ne znamo, da učiniš Kur'an proljećem mome srcu, svjetlom mojim grudima, uzrokom koji će mi odagnati tugu i žalost), Allah će mu odagnati tugu i žalost i zamijeniti ih radošću.”

**ŠTA SE KAŽE KADA SE SUSRETNEMO SA
NEPRIJATELJEM ILI NEKIM KO JE NA VISOKOM
POLOŽAJU**

Hadis 103.

Allahov Poslanik ﷺ je u susretu sa neprijateljem učio:

اللهم انا نجعلك في نحورهم، ونعوذ بك من شرورهم

“ALLAHUMME INNA NEDŽ'ALUKE FI NUHURIHIM, VE NEUZU BIKE MIN ŠURU-RIHIM”

(Gospodaru naš, od Tebe pomoć tražimo protiv neprijatelja našeg i utječemo Ti se od njihova zla.)

Hadis 104.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je u susretu sa neprijateljem učio:

اللهم انت عضدي وانت نصيري بك أحول وبك أصول وبك أقاتل.

“ALLAHUMME ENTE 'ADUDI, VE ENTE NESIRI, BIKE EHULU VE BIKE ESULU, VE BIKE UKATILU.”

(Gospodaru moj, Ti si moja snaga i moj pomagač, s Tvojom pomoću se pokrećem, napadam i borim se.)

Hadis 105.

Kaže Abdullah bin Abbas ؓ:

“Dovoljan je nama Allah i divan je On Zaštitnik!”

(Ali-Imran: 173)

riječi su koje je Ibrahim a.s. izgovorio kada je bačen u vatru i koje je Muhammed a.s. proučio kada su mu rekli: *“Neprijatelji se okupljaju protiv vas.”*

(Ali-Imran: 173)

**ŠTA SE KAŽE KADA SE ŠEJTAN PRIKAŽE
ČOVJEKU**

Uzvišeni Allah je rekao:

“I reci: Tebi se ja, Gospodaru moj,

obraćam za zaštitu od priviđenja šejtanskih i Tebi se, Gospodaru moj, obraćam da me od njihova prisustva zaštitiš."

(Al-Mu'minun: 97-98)

Hadis 106.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao:

أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَ
نَفْثِهِ

“E’UZU BILLAHIS- SEMI’IL- ’ALIM
MINE-ŠEJTANIR- RADŽIM MIN HEMZIHI
VE NEFHIHI”

(Utječem se Allahu, koji sve čuje i sve zna, od prokletog šejtana i njegove rječitosti i klevete), upravljajući se riječima Uzvišenog Allaha:

"A kada šejtan pokuša da te na zle misli navede, ti zatraži utočište kod Allaha, jer On, uistinu, sve čuje i zna sve."

(Fussilet: 36)

EZAN UDALJAVA ŠEJTANA:

Hadis 107.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada se uči ezan za namaz šejtan se odatle udalji praveći pritom buku, a kada se ezan završi on se vrati, kad se uči ikamet on se ponovo udalji, a kada

se ikamet završi on se ponovo vrati.”

Hadis 108.

Kaže Suhejl ibn Ebi Salih: "Poslao me je babo u pleme Benu Haris sa jednim našim djetetom, pa ga neko iza zida pozva imenom, on se približi zidu, ali tamo ne nađe nikoga. Ja sam ovo spomenuo ocu, pa mi reče: "Da sam znao da ćeš se susresti s njim (šejtanom) ne bih te tamo poslao, zato kada čuješ nekakav glas prouči ezan, jer sam čuo od Ebu Hurejrea ؓ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: "Zaista, šejtan kada čuje ezan za namaz udalji se odatle.”

Hadis 109.

Kaže Ebu Derdaa r.a.: "Ustao je Allahov Poslanik ﷺ klanjati namaz pa ga čusmo kako kaže: "Utječem se Allahu od tebe" i nastavi: "Proklinjem te Allahovim prokletstvom tri puta", onda ispruži ruku kao da nešto hvata. Kada je završio sa namazom upitasm o ga: "O Allahov Poslaniče, čuli smo kako nešto kažeš u namazu, a to nismo čuli ranije i vidjesmo da pružaš ruku." Na to Allahov Poslanik ﷺ odgovori: "Došao mi je Allahov neprijatelj sa plamenom vatre i htio je baciti mi ga u lice pa sam zato rekao: "Utječem se Allahu od tebe" tri puta, a poslije toga sam tri puta rekao: "Proklinjem te Allahovim savršenim prokletstvom" i nije se udaljio, pa sam ga htio uhvatiti. Tako mi Allaha, da nije dove našeg brata Sulejmana ؑ svezao bih ga da se s njime igraju medinska djeca.”

Hadis 110.

Prenosi se da je Usman bin Ebil-As rekao: "O Allahov Poslaniče, šejtan mi smeta dok klanjam namaz i učim Kur'an?" Allahov Poslanik ﷺ odgovori: "To je šejtan koji se zove Hanzeb. Kada primijetiš da ti smeta zatraži utočište kod Allaha od njega i tri put pljucni na lijevu stranu."

Tako sam uradio pa ga je Allah udaljio od mene."

Hadis 111.

Ebu Zumejl prenosi: "Pitao sam Ibn Abbasa رضي الله عنه: 'Šta je to što me nekad u duši tišti – nešto kao sumnja?' On mi na to odgovori: 'Kada osjetiš da te nešto tišti u duši reci:

هو الأول والآخر والظاهر والباطن وهو بكل شيء عليم

"HUVEL-EVVELU, VEL-AHIRU, VEZ-ZAHIRU, VEL-BATINU, VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN ALIM".

(On je Prvi i Zadnji, Vidljiv i Nevidljiv, i On je o svemu Najznaniji.)"

**O OSLANJANJU NA KADA (SUDBINU) BEZ
SLABOSTI I PASIVNOSTI**

Uzvišeni Allah je rekao:

"O vjernici, ne budite kao nevjernici koji govore o braći svojoj kada odu na daleke pute

ili kad boj biju: "Da su s nama ostali ne bi umrli i ne bi poginuli." Da Allah učini to jadom u srcima njihovim. I život i smrt Allahovo su djelo, On dobro vidi ono što vi radite."

(Ali Imran: 156).

Hadis 112.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Jak vjernik je bolji i draži Allahu od slabog vjernika, a u obojici je neko dobro. Teži za onim što će ti koristiti i traži pomoć od Allaha ﷻ, nemoj se predavati. Ako te nešto zadesi nemoj reći: "Da sam uradio ovako," bilo bi ovako i ovako, nego reci: "Allah je tako odredio i što je htio bilo je." Jer, zaista, riječ "da sam" otvara šejtanu prostora za rad."

O BLAGODETIMA KOJA SE DAJU ČOVJEKU NA RASPOLAGANJE

Uzvišeni Allah je rekao u priči o dva čovjeka:

"A zašto nisi, kad si u vrt svoj ušao, rekao: MAŠAALLAH! (moć je samo u Allaha.)"

(Kehf: 39)

Hadis 113.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao, kada je vidio nešto što ga je obradovalo:

الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI BI
NI'METIHI TUTIMMU ESSALIHAT”

(Hvala Allahu koji svojim blagodatima upotpunjava sva dobra), a kada bi vidio nešto što mu se nije dopadalo rekao bi:

الحمد لله على كل حال

“ELHAMDU LILLAHIL-ALA KULLI HAL”
(Hvala Allahu za svako stanje.)

O ONOME ŠTO ZADESI VJERNIKA BILO MALO ILI VELIKO

Uzvišeni Allah je rekao:

“One koji, kad ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: “Mi smo Allahovi i mi ćemo se Njemu vratiti!” Njih čeka oprost od Gospodara njihova i milost, oni su na pravom putu!”

(Al-Bekara: 156-157)

Hadis 114.

Kaže Ummi Seleme رضي الله عنها: čula sam Allahovog Poslanika ﷺ kako kaže: “Čovjek kojeg zadesi neka nesreća pa on na to kaže:

انا لله وانا اليه راجعون، اللهم اجرني في مصيبي، وأخلف لي خيرا
منها

“INNA LILLAHI VE INNA ILEJHI
RADŽIUN, ALLAHUMME' DŽURNI FI
MUSIBETI, VE EHLIF LI HAJREN
MINHA.”

(Mi smo Allahovi i mi ćemo se Njemu vratiti, Gospodaru moj nadoknadi mi gubitak u mojoj nesreći i zamijeni mi je nečim boljim), Allah će mu nadoknaditi tu nesreću i zamijeniti mu je nečim boljim.”

Kaže (Umni Seleme): "Kada je umro Ebu Seleme, kazala sam, kao što mi je naredio Allahov Poslanik s.a.v.s, pa mi ga je Allah (Ebu Selema) zamijenio boljim, Allahovim Poslanikom ﷺ.

Hadis 115.

Od nje se isto prenosi da je rekla: "Ušao je Allahov Poslanik ﷺ kod Ebi Seleme, a oči mu bijahu otvorene, pa mu ih on zatvori i reče; "Kada duša napušta tijelo prati je pogled." Uto neko iz njegove porodice počeo glasno plakati, a on reče: "Nemojte moliti za sebe ništa osim dobro, jer meleki kažu AMIN na sve što izgovorite", a zatim reče: "Gospodaru moj, oprosti Ebi Selemi i povećaj mu deredžu među onima koji su upućeni, budi mu zastupnik među nasljednicima, oprosti i nama i njemu, o Gospodaru svjetova! Učini mu kabur prostranim i svijetlim.”

O DUGU

Hadis 116.

Prenosi se od Alije ibn Ebi Taliba ؓ da mu je došao neki dužnik i rekao mu: "Nisam u stanju vratiti dug, pomози mi." Alija ؓ mu reče: "Naučit ću te riječima kojim me je podučio Allahov Poslanik ﷺ uz pomoć kojih ćeš moći vratiti dug pa makar bio velik koliko jedno brdo: Reci:

اللهم اكفني بحلالك عن حرامك، و أغني بفضلك عمن سواك

“ALLAHUMME-KFINNI BI HALALIKE
AN HARAMIKE, VE EGNINI BI FADLIKE
AMMEN SIVAKE.”

(Gospodaru moj, učini mi halal dovoljnim od harama, i podari mi od Tvoga bogatstva da ne bih od drugih tražio.)

O ZAČARANOSTI

Hadis 117.

Kaže Ebu Seid El-Hudrijj ؓ: Grupa ashaba Allahovog Poslanika ﷺ je krenula na put. Na putu su naišli na jedno od arapskih plemena, gde od njih zatražiše da ih ugoste, ali ih oni odbiše. Za to vrijeme vođu tog plemena ujede

zmija. Probaše raznim stvarima da ga izliječe, ali ne uspiješe. Onda neko od njih predloži: "Kada bismo pozvali one putnike, možda neko od njih ima kakav lijek." Pozvaše ih i upitaše: "Skupino, našeg vođu je ujela zmija. Pokušasmo raznim lijekovima, ali ne pomaže. Ima li neko od vas kakav lijek?" Jedan od ashaba reče: "Tako mi Allaha, ja ću ga izliječiti, ali (sjetite se) kada od vas zatražismo da nas ugostite, a vi odbiste, zato ga neću izliječiti, osim ako nam platite." I dogovoriše se da mu plate nekoliko glava stoke. On ode bolesnom, poče mu učiti El-Fatihu, pljucajući pritom, i već se onda primijetiše znakovi poboljšanja. Malo zatim poče hodati, kao da mu nije bilo ništa. Malo zatim dadoše im dogovorenu nagradu, pa neki predložiše da je podijele, ali onaj koji ga izliječi reče: "Nemojte dok ne stignemo Allahovom Poslaniku ﷺ pa ćemo mu ovo spomenuti (da vidimo šta će nam narijediti da uradimo)." Kad stigoše Allahovom Poslaniku ﷺ spomenuše mu šta de desilo, pa ih upita: "Kako si znao da je bio opčinjen?", a potom reče: "Bili ste u pravu, podijelite nagradu, a i meni dodijelite dio", pa se nasmija.

Hadis 118.

Allahov Poslanik ﷺ je Hasanu i Husejnu učio slijedeću dovu:

أَعِزُّكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَةٍ

“EI'ZU KUMA BI KELIMATIL-LAHIT-

TAMMATI MIN KULLI ŠEJTANI VE
HAMMATI, VE MIN KULLI AJNIN
LAMMETI.”

(Utječem se za vas dvojicu Allahovim
savršenim riječima od svakog šejtana i
zlobnika i od svakog oka neprijateljskog.)

“Ovu dovu je učio i Ibrahim ؑ Ismailu i
Ishaku ؑ”.

Hadis 119.

Prenosi se od Aiše ؓ da je Allahov
Poslanik ﷺ, kada bi mu se neko požalio na bol
ili kakvu ranu, stavio prst ovako (ovdje je
prenosilac hadisa Sufjan bin Uzejne stavio
kažiprst na zemlju, a zatim ga je podigao) i
rekao:

بِسْمِ اللَّهِ تَرَبُّةُ أَرْضِنَا بِرَقْعَةٍ بَعْدَنَا يَشْفِي سَقِيمًا بِأَذْنِ رَبِّنَا

“BISMILLAHİ TURBETU ERDİNA, Bİ
RIK'ATI BA'DİNA, JUŞFA SEKİMUNA, Bİ
İZNİ RABBİNA.”

(U ime Allaha, zemlja naša, sa pljuvač-
kom nekog od nas, liječi bolesnog među nama,
dozvolom Gospodara našeg.)

Hadis 120.

Od nje se, također, prenosi da je Allahov
Poslanik ﷺ činio slijedeću dovu za nekog iz
svoje porodice, držeći ga pritom desnom
rukom:

اللهم ربّ الناس، أذهب البأس، واشف أنت الشافي، لا شفاء إلا
شفائك، شفاع لا يغادر سقما

“ALLAHUMME RABBEN-NASI,
EZHIBIL-BA'SE, VEŠFI ENTEŠ-ŠAFI, LA
ŠIFAE ILLA ŠIFAUKE, ŠIFAEN LA
JUGADIRU SEKAMEN.”

(Gospodaru moj, Gospodaru svjetova,
odagnaj bol i izliječi ga jer Ti si onaj koji liječi,
nema liječenja osim onog koga Ti izliječiš,
liječenjem kojim se bolest više ne vraća.)

Hadis 121.

Prenosi se od Osmana ibn Ebil-Asa رضي الله عنه da se
požalio Allahovom Poslaniku ﷺ za bol koji je
osjećao još od vremena kada je prihvatio islam,
Allahov Poslanik ﷺ mu reče: “Stavi ruku na
mjesto gde osjećaš bol, reci tri puta
BISMILLAH i sedam puta:

أعوذ بعزة الله وقدرته من شرّ ما أجد وأحاذر

“EUZU BI 'IZZETIL-LAHI VE
KUDRETIHI MIN ŠERRI MA EDŽIDU VE
UHAZIRU.”

(Utječem se Allahovom veličinom i moći,
od zla ove bolesti koju osjećam i od koje
strahujem.)

Hadis 122.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je
rekao: “Ko posjeti bolesnika koji nije na
umiranju i tu sedam puta prouči:

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِكَ
“ES'ELULLAHEL-AZIM, RABBEL-ARŠIL-
AZIM, EN JEŠFIK.”

(Molim Uzvišenog Allaha, Gospodara Arša uzvišenog, da te izliječi), Allah će ga izliječiti.”

O ULASKU U GROBLJE

Hadis 123.

Allahov Poslanik ﷺ je učio ashabe da, kad idu na groblje, kažu:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ
بِكُمْ لَاحِقُونَ نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ

“ESSELAMU ALEJKUM EHLED-DIJARI
MINEL-MU'MININE VEL-MUSLIMIN, VE
INNA INŠA'ALLAHU BIKUM LAHIKUN,
NES'ELUL-LAHE LENA VE LEKUM
ELAFIJETE.”

(Mir Allahov s vama, vjernici i muslimani, i mi ćemo se, ako Allah da, vama pridružiti, molimo oprost od Allaha za nas i vas).

Dova za kišu

Hadis 124.

Prenosi se od Džabira bin Abdullaha رضي الله عنه da je rekao: "Došli su Allahovom Poslaniku ﷺ žaleći se (na sušu), pa on izuči slijedeće:

اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيئًا نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ

“ALLAHUMME-SKINA GAJSEN
MUGISEN, MERIAN, MERI'AN, NAFI'AN,
GAJRE DARRIN, 'ADŽILEN, GAJRE
ADŽILIN.”

(Gospodaru moj, pošalji nam obilnu kišu, lahku (sitnu), rodnu, korisnu a ne štetnu, u bliskoj a ne dalekoj budućnosti), i malo zatim je pala kiša.

Hadis 125.

Prenosi se od Aiše رضي الله عنها da je rekla: "Požalio se narod Allahovom Poslaniku ﷺ na nedostatak kiše, pa on naredi da mu se donese mimber koji postaviše u džamiji. Zatim je zakazao dan kada će se okupiti, a toga dana grijaše sunce. On se pope na mimber, zahvali se Allahu, a zatim reče: “Žalili ste se na sušu i nedostatak kiše, a Allah vam poručuje da Ga za to molite, pa će vam se odazvati.” Zatim reče:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
يَفْعَلُ مَا يَرِيدُ اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَنِيُّ وَنَحْنُ الْفُقَرَاءُ أَنْزِلْ
مَا أَنْزَلْتَ لَنَا قُوَّةً وَبَلَاغًا إِلَى حِينٍ عَلَيْنَا الْغَيْثُ وَاجْعَلْ

”ELHAMDULILLAHİ RABBIL-ALEMIN
ER-RAHMANIR-RAHİM MALİKİ JEVMID-
DİN. LA İLAHE İLLALLAH, JEF'ALU MA
JURID, ALLAHUMME ENTE ALLAH LA
İLAHE İLLA ENTE, ENTEL-GANIJJU, VE
NAHNUL-FUKARAU, ENZİL ALEJNAL-
GAJSE, VEDŽ'AL MA ENZELTE LENA

KUVVETEN VE BELAGAN ILA HIN.”

(Hvala, Allahu Gospodaru svjetova, Milostivom Samilosnom. Nema drugog boga osim Allaha, On radi ono što On hoće. Gospodaru moj, Ti si Allah, osim Tebe, nema drugog boga, Ti si bogat, a mi smo siromašni, pošalji nam kišu. i učini nam je snagom i koritom duže vremena), zatim je podigao ruke (ka nebu) toliko da mu se bjelina pazuha vidjela, okrenu leđa narodu, (okrenuo se prema kibli), prebaci ogrtač, a ruke su mu i dalje bile uzdignute, zatim se okrenu narodu, siđe sa mimbera i klanja dva rekata namaza. Za to vrijeme Allah je poslao oblake pa je počelo grmjeti i sijevati i Allahovom voljom pade kiša i nije stigao do svoje džamije, a već su potoci vode tekli. Kada vidje kako narod trči ka strehama sakriti se od kiše, nasmija se tako da su mu se vidjeli unjnaci i reče: “Svjedočim da je Allah Svemoguć i da sam ja rob Allahov i Njegov Poslanik.”

O VJETRU

Hadis 126.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Vjetar je jedno od Allahovih stvorenja, dolazi kao milost, ili kao kazna. Kada puše vjetar nemojte ga psovati, već tražite od Allaha njegovo dobro i utičite se od njegova zla.”

Hadis 127.

Kada bi puhao vjetar Allahov Poslanik ﷺ bi rekao:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسَلْتُ بِهِ، وَ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسَلْتُ بِهِ

“ALLAHUMME INNI ES'ELUKE
HAJREHA, VE HAJRE MA FIHA, VE
HAJRE MA URSILTE BIHI, VE EUZU BIKE
MIN ŠERRIHA, VE ŠERRI MA FIHA, VE
ŠERRI MA URSILTE BIHI.”

(Gospodaru moj, ja Te molim za njegovo dobro, dobro koje on donosi i dobro koje je s njim poslato, a utječem Ti se od njegove štete, štete koju on donosi i štete koja je s njime poslata.)

Hadis 128.

Kada bi Allahov Poslanik ﷺ vidio oblake na horizontu, ostavio bi posao, pa čak i ako je klanjao, a zatim bi rekao:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا

“ALLAHUMME INNI EUZU BIKE MIN
ŠERRIHA”

“Gospodaru moj, utječem Ti se od njegove štete”, a ukoliko bi pala kiša rekao bi:

اللَّهُمَّ صَيِّبًا هَنِيئًا

“ALLAHUMME SAJJIBEN HENI'EN”

“Gospodaru moj, neka bude obilna i prijatna.”

ŠTA SE KAŽE KADA GRMI

Hadis 129.

Kada bi grmjelo Abdullah bin Zubejr رحمه الله bi prestao sa govorom i rekao bi:

سبحان الذي يسبح الرعد بحمده، والملائكة من خيفته

“SUBHANEL-LEZI JUSEBBIHUR-RA'DE BI HAMDIIHI, VEL-MELAIKETU BI HIFETIHI.”

(Slava Allahu, zahvaljujući kojem grom Ga hvali, i meleki, od straha prema Njemu.)

ŠTA SE KAŽE KADA PADA KIŠA

Hadis 130.

Prenosi se od Zejd ibn Halida el-Džuhejnija رحمه الله da je rekao: "Klanjao nam je Allahov Poslanik ﷺ sabah na Hudejbiji – malo prije jutra – a kada je završio okrenuo se džemaatu i upitao ih: “Znate li šta je rekao vaš Gospodar?” “Allah i Njegov Poslanik to najbolje znaju” – odgovoriše, a on nastavi: “Kaže: Neki od mojih robova postadoše vjernici, a neki postadoše nevjernici. Onaj koji kaže: Pala nam je kiša zahvaljujući Allahu i Njegovoj milosti,

taj vjeruje u Mene, a ne vjeruje u zvijezde, dok onaj koji kaže: Pala nam je kiša zahvaljujući ovoj ili onoj zvijezdi, taj ne vjeruje u Mene već u zvijezde.”

Hadis 131.

Kaže Enes : "Ušao je neki čovjek u džamiju na dan džume, dok je Allahov Poslanik držao hutbu, i rekao: "O Allahov Poslaniče, propadoše nam imanja i presjekoše se putevi, zamoli Allaha da nam pošalje kišu." Onda Allahov Poslanik podiže ruke i reče: "Gospodaru moj, pošalji nam kišu, Gospodaru moj, pošalji nam kišu."

Kaže Enes: "Tako mi Allaha, nije bilo na nebu oblaka ni oblačka, a među nama i brda Sela' nema nikakve kuće niti građevine, pa su s te strane došli oblaci koji se raširiše po čitavom nebu i onda poče kišiti i nismo, tako mi Allaha, vidjeli sunce čitavu nedjelju. Slijedeće džume onaj isti čovjek uđe u džamiju dok je Allahov Poslanik držao hutbu i reče: "O Allahov Poslaniče, propadoše nam imanja i presjekoše se putevi, zamoli Allaha da zaustavi kišu." Onda Allahov Poslanik podiže ruke i reče: "Bože naš, vrati je (kišu) planinama, bregovima i brežuljcima."

Uto je prestala kiša i izašli smo hodati po suncu.

KADA VIDIMO MLAĐAK

Hadis 132.

Kada bi vidio mlađak Allahov Poslanik ﷺ bi rekao:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ
وَالْتَوْفِيقِ لِمَا نُحِبُّ وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ

“ALLAHU EKBER, ALLAHUMME
EHILLEHU ALEJNA BIL-EMNI VEL-IMAN,
VES-SELAMETI VEL-ISLAM, VET-
TEVFIKI LIMA TUHIBBU VE TERDA,
RABBUNA VE RABBUKEL-LAH.”

(Allah je velik, Gospodaru moj, neka nam mlađak dođe sa sigurnošću i imanom, mirom i islamom i dobrobiti koju Ti hoćeš i s kojom si Ti zadovoljan. Moj i tvoj (mlađače) gospodar je Allah.)

O PUTOVANJU

Hadis 133.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Ko hoće putovati neka kaže onima koje ostavlja:

استودعكم الله الذي لا تضيع ودائعه

“ESTEVDIUKUMULLAHE EL-LEZI LA
TEDIU VEDAIIHU”

(Ostavljam vas u amanet Allahu, koji najbolje čuva povjerene stvari.)

Hadis 134.

Prenosi se da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: "Zaista kada se nešto ostavi Allahu u amanet, On to i sačuva."

Hadis 135.

Kaže Salim: "Ibn Umer ؓ je rekao nekom čovjeku koji je htio putovati: 'Približi se da se pozdravim s tobom kao što je to radio Allahov Poslanik ﷺ s nama', pa mu reče:

أستودع الله دينك وأمانتك وخواتيم عملك

“ESTEVDIULLAHE DINEKE VE EMANETEKE VE HAVATIME AMELIK”

(Ostavljam u amanet Allahu tvoju vjeru, sigurnost i svršetke tvojih poslova.)

U drugoj varijanti stoji da je u ovakvim slučajevima Allahov Poslanik uzimao putnika za ruku i nije mu je puštao dok je on sam ne bi povukao, a onda bi rekao (gore navedenu) dovu.

Hadis 136.

Došao je neki čovjek Allahovom Poslaniku ﷺ i rekao: "O Allahov Poslaniče, ja hoću na put, pa me otpremi." Allahov Poslanik ﷺ reče: "Allah te opskrbi bogobojaznošću." Čovjek je rekao: "Daj mi još." "Neka ti oprosti grijeha" –

dodade mu. Čovjek opet reče: "Daj mi još." Allahov Poslanik ﷺ reče: "I neka ti olakša svako dobro gdje god se nalazio."

Hadis 137.

Ebu Hurejre رضي الله عنه prenosi da je neki čovjek rekao: "O Allahov Poslaniče, hoću putovati pa me posavjetuj." Na to mu Allahov Poslanik ﷺ reče: "Drži se bogobojažnosti, i tekbir donosi na svakom brežuljku." Kada je čovjek otišao dodao je: "Gospodaru moj, skрати mu put i olakšaj mu ga."

**ŠTA SE KAŽE KADA SE ZAJAŠE ŽIVOTINJA
(ILI PREVOZNO SREDSTVO)**

Hadis 138.

Kaže Ali ibn Rebia': "Vidio sam kada su donijeli Ali ibn Ebi Talibu رضي الله عنه jahalicu, stavio je nogu na nju i rekao BISMILLAH, a kada se popeo na nju ELHAMDULILLAH i dodao je:

سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وإنا إلى ربنا المنقلبون

"SUBHANEL-LEZI SEHHARE LENA
HAZA VE MA KUNNA LEHU
MUKRENINE VE INNA ILA RABBINA LE
MUNKALIBUN"

(Hvaljen neka je Onaj koji je dao da nam one služe, mi to sami ne bismo mogli postići i mi ćemo se sigurno Gospodaru svome vratiti.)

(Az-Zuhruf: 13).

Zatim je tri put rekao ELHAMDU LILLAH i triputa ALLAHU EKBER i još je dodao:

سبحانك اللهم اني ظلمت نفسي، فاغفر لي، فانه لا يغفر الذنوب الا
انت

“SUBHANEKE ALLAHUMME INNI
ZALEMTU NEFSI, FEGFIRLI, FE INNEHU
LA JEGFIRUZ-ZUNUBE ILLA ENTE”

(Slava Tebi, Gospodaru moj, zaista sam ja sebi nepravdu učinio, oprosti mi, jer osim Tebe niko grijehe ne oprašta). Zatim se nasmijao, pa su ga upitali: "O vođo pravovjernih, zbog čega si se nasmijao?" On odgovori: "Vidio sam Allahovog Poslanika kako je uradio kao što sam ja sad uradio i na kraju se nasmijao, pa sam ga upitao: "O Allahov Poslaniče, zbog čega si se nasmijao?" On mi odgovori: "Zaista Uzvišeni Allah, slava Njemu, voli kada Njegov rob kaže: 'Gospodaru moj, oprosti mi grijehe, znajući da osim Allaha niko drugi ne oprašta.'"

Hadis 139.

Kada bi zajahao svoju devu da krene na put Allahov Poslanik ﷺ bi tri puta rekao ALLAHU EKBER, a zatim bi rekao:

سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وانا الي ربنا لمقلبون

“SUBHANEL-LEZI SEHHARE LENA
HAZA VE MA KUNNA LEHU
MUKRENINE VE INNA ILA RABBINA LE

MUNKALIBUN”

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى
اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي
السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ
الْمَنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

”ALLAHUMME INNA NES'ELUKE FI
SEFERINA HAZAL-BIRRE VETTEKVA, VE
MINEL-AMELI MA TERDA, ALLAHUMME
HEVVIN ALEJNA SEFERENA HAZA,
VETVI ANNA BU'DEHU, ENTES-SAHIBU
FIS-SEFERI, VEL-HALIFETU FIL-EHLI,
ALLAHUMME INNI EUZU BIKE MIN
VE'SAIS-SEFERI, VE KEABETIL-
MENZARI, VE SUIL-MUNKALEBI FIL-
MALI VEL-EHLI”

*(“Hvaljen neka je Onaj koji nam je ovo
potčinio, mi to sami ne bismo mogli postići i mi
ćemo se sigurno Gospodaru svome vratiti.”)*

(Zuhruf: 13, 14)

Gospodaru naš, molimo Te na ovom našem putovanju za dobročinstvo i bogobožnost i za djela s kojima ćeš Ti biti zadovoljan. Gospodaru naš, olakšaj nam ovo putovanje i skрати nam njegovu razdaljinu. Gospodaru naš, Ti si saputnik na putu i zastupnik u porodici. Gospodaru naš, utječem Ti se od poteškoća na putu, od tužnih prizora i ružna povratka u imetku i porodici.)

A kada bi se vratio izgovorio bi ove iste riječi i dodao:

آيُون، تَائِبُون، عَابِدُون، لَرَبَّنَا حَامِدُون

“AIBUN, TAIBUN, 'ABIDUN, LI RABBINA HAMIDUN” (Vraćamo se teubu čineći, robujući i zahvaljujući Gospodaru našem.)

Hadis 140.

U drugoj predaji stoji: "Allahov Poslanik ﷺ i njegovi ashabi, kada bi se na uzvišicu popeli, izgovarali bi ALLAHU EKBER, a kada bi se u dolinu spustili izgovarali bi SUBHANALLAH."

KADA ŽELIMO UĆI U NEKO MJESTO (GRAD)

Hadis 141.

Prenosi se od Suhejba رضي الله عنه da je Allahov Poslanik ﷺ uvijek, kada bi vidio mjesto u koje je htio ući, rekao:

أَللّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَضَلَّلَن، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلَن، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّلَن، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرِين، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا

"ALLAHUMME RABBES-SEMAVATIS-SEBI' VE MA EZLELNE, VE RABBEL-ERDAJNIS-SEBI' VE MA EKLELNE, VE RABBEŠ-ŠEJATINI VE MA EDLELNE, VE RABBER-RIJAHİ VE MA ZEREJNE,

ES'ELUKE HAJRE HAZIHIL-KARJETI, VE HAJRE EHLIHA, VE HAJRE MA FIHA, VE EUZU BIKE MIN ŠERRIHA, VE ŠERRI EHLIHA, VE ŠERRI MA FIHA.”

(Gospodaru moj, Gospodaru sedam nebesa i onog što one pokrivaju, Gospodaru sedam zemalja i onog što one nose (drže), Gospodaru šejtana i onog što su u zabludu doveli (šejtani), Gospodaru vjetrova i onog što su oni posijali, molim Te za dobro ovog mjesta i za dobro stanovnika ovoga mjesta i za dobro svega što je u njemu, a utječem Ti se od njegovog zla, zla njegovih mještana i zla koje se u njemu nalazi.)

ŠTA SE KAŽE KAD SE DOĐE U NEKO MJESTO

Hadis 142.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko stigne u neko mjesto pa rekne:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

“EUZU BI KELIMATILLAHIT-TAMMATI MIN ŠERRI MA HALEK”

(Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla kojeg je stvorio), neće mu ništa naškoditi sve dok ne ode iz tog mjesta.”

O JELU I PIĆU

Uzvišeni Allah je rekao:

“O vjernici, jedite ukusna jela koja smo vam podarili i budite Allahu zahvalni, ta vi se samo Njemu klanjate.”

(Al-Bekara: 172)

Hadis 143.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Mladiću, reci BISMILLAH, jedi desnom rukom i jedi pred sobom.”

Hadis 144.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Kada jedete spomenite Allahovo ime na početku, a ako zaboravite recite kada se sjetite:

بِسْمِ اللَّهِ، أَوَّلُهُ وَآخِرُهُ

“BISMILLAH EVVELEHU VE AHIREHU”

(U ime Allaha na početku i na kraju ovoga (jela)).

Hadis 145.

Prenosi se od Ebu Hurejre ؓ: “Nikada Allahov Poslanik ﷺ nije hranu pokudio – ako bi mu se dopala jeo bi, a ako ne, ostavio bi je.”

Hadis 146.

Prenosi se od Vahšijja da su ashabi rekli Allahovom Poslaniku ﷺ: “O Allahov Poslaniče, mi jedemo ali se ne najedemo?” “Možda jedete pojedinačno?” – upita ih on.

“Da” – odgovoriše ashabi. Na to Allahov Poslanik ﷺ reče: “Jedite zajedno i spomenite Allahovo ime, pa će vam hrana biti bereketna.”

Hadis 147.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Zaista je Allah zadovoljan svojim robom koji poslije jela i pića zahvali za to jelo i piće.”

Hadis 148.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko nakon jela kaže:

الحمد لله الذي أطعمني هذا، ورزقنيهِ من غير حولٍ مِنِّي ولا قُوَّةٍ

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI ETA'MENI
HAZA, VE REZEKANIHI MIN GAJRI
HAVLIN MINNI VE LA KUVVETI.”

(Hvala Allahu koji me je nahranio i opskrbio bez ikakvog mog truda i snage), bit će mu oprošteni ranije učinjeni (mali) grijesi.”

Hadis 149.

Prenosi se od nekog čovjeka koji je posluživao Allahovog Poslanika ﷺ da ga je čuo kad su mu prinijeli hranu da kaže BISMILLAH, a kada se udaljio od nje rekao je:

الْهَمَّ أَطَعَمْتَ، وَأَسْقَيْتَ، وَأَغْنَيْتَ، وَأَقْنَيْتَ، وَهَدَيْتَ، وَأَحْيَيْتَ،

فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَيَّ مَا أُعْطِيتَ

“ALLAHUMME ET'AMTE, VE

ESKAJTE, VE EGNEJTE, VE EKNEJTE, VE HEDEJTE, VE AHJEJTE, FE LEKEL-HAMDU ALA MA A'TAJTE."

(Gospodaru moj, nahranio si, napojio, pomogao, zadovoljio, uputio na pravi put i zemlju plodnom učinio, pa neka Ti je hvala za sve što si dao.)

Hadis 150.

Kada se dizala sofra Allahov Poslanik ﷺ bi rekao:

الحمد لله كثيرا، طيبا، مباركا فيه، غير مكفي، ولا مودع، ولا
متغنى عنه ربنا

"ELHAMDU LILLAHI KESIREN, TAJJIBEN, MUBAREKEN FIHI, GAJRE MEKFIJIN, VE LA MUVEDDE'IN, VE LA MUSTEGNEJEN ANHU RABBUNA."

(Hvala Allahu neizmjerne, skrušeno i blagoslovljeno, On ni o kome nije ovisan, a sve je o Njemu ovisno).

O POČAŠČIVANJU GOSTA

Hadis 151.

Spominje se da je Abdullah ibn Busr رضي الله عنه rekao: "Došao je Allahov Poslanik ﷺ kod mog oca pa mu prinijesmo hranc i vetabe (jelo napravljeno od datula, sira i masla), pa je jeo od toga. Zatim mu priniješe datule, koje je isto

tako jeo ostavljajući pritom košpice među prstima, među srednjim i kažiprstom. Zatim mu doniješe piće pa ga je popio. Zatim ga je počastio onaj s njegove desne strane. Onda mu moj otac reče, hvatajući pritom uzde njegove deve: "Moli Allaha za nas." Allahov Poslanik ﷺ reče:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاغْفِرْ لَهُمْ، وَارْحَمْهُمْ

"ALLAHUMME BARIK LEHUM FI MA REZEK-TEHUM, VEGFIR LEHUM, VERHAMHUM."

(Gospodaru moj, blagoslovi im obskrbu njihovu, oprosti im i smiluj im se.)

Hadis 152.

Prenosi se od Enesa ؓ da je Allahov Poslanik ﷺ došao Sa'du bin Ubadeu ؓ, koji mu prinese hljeba i ulja. Allahov Poslanik ﷺ je to jeo i na kraju je rekao:

أَفْطَرْتُكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلْتُ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

"EFTARE 'INDEKUM ESSAIMUN, VE EKELE TAAMEKUMUL-EBRAR, VE SALLET ALEJKUMUL-MELAIKEH."

(Iftarili se kod vas postači i nahranili se pobožni i meleki vas blagosiljali.)

O SELAMU (ISLAMSKOM POZDRAVU)

Hadis 153.

Prenosi se od Abdullaha bin Amra رضي الله عنه da je neki čovjek upitao Allahovog Poslanika ﷺ o tome koji je vid islama najbolji. Na to Allahov Poslanik ﷺ reče: "Da nahraniš gladnog i da nazoveš selam onome koga poznaješ i koga ne poznaješ."

Hadis 154.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Nećete ući u Džennet dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati dok se ne budete međusobno voljeli. Hoćete li da vas uputim na jednu stvar pa da se međusobno volite: širite selam među sobom."

Hadis 155.

Prenosi se od Ammara ibn Jasira da je rekao: "Ko ima slijedeća tri svojstva on je pravi vjernik: pravednost prema samom sebi, širenje selama među ostalim narodom, udjeljivanje drugima a njemu samom je potrebno."

Hadis 156.

Kaže 'Imran bin Husajn رضي الله عنه: "Došao je neki čovjek Allahovom Poslaniku ﷺ i reče mu: 'ESSELAMU ALEJKUM.'" On mu povрати selam i kad ovaj sjede reče: "Deset." Uto dođe drugi koji reče: "ESSELAMU ALEJKUM VE

RAHMETULLAH." On mu povрати selam, a kad sjede reče: "Dvadeset." Tada dođe i treći koji reče: "ESSELAMU ALEJKUM VE RAHMETULLAHI VE BEREKATUHU." Allahov Poslanik mu povрати selam i kad ovaj sjede reče: "Trideset."

Hadis 157.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Najodabraniji čovjek kod Allaha je onaj koji ljudima prvi naziva selam."

Hadis 158.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Dovoljno je kada jedan od grupe prolaznika nazove selam i dovoljno je kada jedan od grupe koja sjedi odvrati selam."

Hadis 159.

Kaže Enes رضي الله عنه: "Prošao je Allahov Poslanik ﷺ pored djece koja su se igrala, pa im nazva selam."

Hadis 160.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Kada neko od vas prispje u sijelo neka selam nazove, a kada bude htio ići neka opet selam nazove, jer prvi nije preči od posljednjeg."

O KIHANJU I ZIJEVANJU

Hadis 161.

Prenosi se da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: "Allah voli kihanje, a ne voli zijevanje, pa kada neko od vas kihne i zahvali se Allahu Uzvišenom, dužan je svaki musliman koji ga je čuo da mu nazdravi sa JERHAMUKELLAH. Što se zijevanja tiče ono je od šejtana, pa kada se nekom bude zijevalo neka se suzdrži koliko god može, jer kad neko zijeva šejtan mu se smije."

Hadis 162.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Kada neko od vas kihne neka kaže ELHAMDU LILLAH, a njegov brat neka mu nazdravi sa JERHAMUKELLAH (Allah ti se smilovao), a kad mu on nazdravi neka mu kaže JEHDIKUMULLAH VE JUSLIH BALEKUM (Allah vas uputio na pravi put i popravio vaše stanje)."

U drugoj predaji stoji: ELHAMDU LILLAH ALA KULLI HAL (Hvala Allahu za svako stanje).

Hadis 163.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Kada neko od vas kihne i zahvali Allahu, vi mu nazdravite sa JERHAMUKELLAH, a ako se ne zahvali Allahu nemojte mu ni vi nazdraviti."

Hadis 164.

Rekao je Abdullah bin Mes'ud رضي الله عنه: "Podučavao nas je Allahov Poslanik ﷺ dovom za razne potrebe koja glasi:

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ
لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ

"ELHAMDU LILLAH (NAHMEDUHU)
VE NESTE'NUHU, VE NESTEGFIRUHU,
VE NEUZU BILLAHI MIN ŠURURI
ENFUSINA, VE MIN SEJJIATIEA'MALINA,
MEN JEHDIHUL-LAHU FE LA MUDILLE
LEHU, VE MEN JUDLIL FELA HADIJE
LEHU, VE EŠHEDU EN LA ILAHE
ILLALLAH VAHDEHU LA ŠERIKE LEHU,
VE EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN
'ABDUHU VE RESULUH."

(Hvala Allahu (zahvaljujemo mu), od Njega pomoć tražimo, molimo Ga da nam grijehe oprosti, utječemo se Allahu od zla nas samih i loših djela naših. Koga Allah uputi niko ga ne može zavesti, a koga On u zabludi ostavi niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha Jedinog koji druga nema i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik.)

"O ljudi, bojte se Gospodara svoga koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao, i Allaha se bojte s imenom čijim jedni druge molite i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi."

(An-Nisa: 1)

"O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani."

(ALI IMRAN: 102)

"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti, a onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao, postići će ono što bude želio."

(Ahzab: 70-71)

Hadis 165.

Allahov Poslanik ﷺ je u dovi, onome koji se ženio, učio:

بارك الله لك، وبارك عليك، وجمع بينكما في خير

"BAREKELLAHU LEKE, VE BAREKE ALEJKE, VE DŽEMEA' BEJNEKUMA FI HAJRI."

(Allah te blagoslovio, i blagoslovio nju tebi i sastavio vas u svakom dobru.)

Hadis 166.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je

rekao: “Kada se neko od vas ženi neka kaže:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

“ALLAHUMME INNI ES'ELUKE HAJRE-HA, VE HAJRE MA DŽEBELTEHA ALEJHI, VE EUZU BIKE MIN ŠERRIHA VE ŠERRI MA DŽEBEL-TEHA ALEJHI.”

(Gospodaru moj, ja Te molim za njeno dobro, za dobro koje si dao s njom, a utječem Ti se od njenog zla i zla kojeg si dao sa njom.)

Hadis 167.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: “Da neko od vas, kada hoće da ima odnos sa ženom, kaže:

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ حَبِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَحَبِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا
“BISMILLAH ALLAHUMME DŽENNI-BNAŠ-ŠEJTANE, VE DŽENNIBIŠ-ŠEJTANE MA REZAKTENA.”

(U ime Allaha, Gospodaru moj, sačuvaj nas od šejtana, i sačuvaj od šejtana ono što nam daš), ukoliko bi im tada bilo propisano dijete, šejtan mu ne bi mogao nauditi.”

O NOVOROĐNČETU

Hadis 168.

Kaže Ebu Rafi' رضى الله عنه: "Vidio sam Allahovog Poslanika ﷺ kako uči ezan na uho Hasan ibn

Alija kada ga je rodila Fatima ﷺ."

Hadis 169.

Kaže Aiša ﷺ: "Donosili su Allahovom Poslaniku ﷺ novorođenče pa im je molio za bereket, zatim bi uzeo datulu i trljao mu nepca."

Hadis 170.

Prenosi Umer bin Šua'jb od svog oca, od njegovog djeda koji prenosi od Allahovog Poslanika ﷺ da je naredio da se novorođenčetu da ime sedmoga dana, da se zakolje kurban i da mu se obrije glava.

Hadis 171.

Allahov Poslanik ﷺ je dao ime svom djetetu Ibrahimu, i Ibrahimu bin Ebi Musau, i Abdullahu bin Ebi Talhi, i Munzer ibn Ebi Usejdu odmah poslije njihovog rođenja.

Hadis 172.

"Najdraža vaša imena Allahu su: Abdullah i Abdurrahman."

Hadis 173.

Dodato je u drugom hadisu: "Najljepša su: Haris i Hemam, a najgora: Harb i Murre."

Hadis 174.

Allahov Poslanik ﷺ je mijenjao onim

ashabima koji su imali ružna imena u lijepa, pa se tako Zejneb zvala Berra, a rečeno je za nju da ona čisti svoju dušu, pa je zato nazvao Zejneb i nije volio da neko kaže: Izašao je od Berre. Pitao je nekog čovjeka: "Kako se zoveš", on odgovori: "Hazen." "Od sada ćeš se zvati Sehl", reče mu Allahov Poslanik ﷺ. Takođe je promijenio ime Asiye u Džemila, a jednom čovjeku koji se zvao Esrem dao mu je ime Zur'a. Osim toga promijenio je i nazive nekih mjesta kao Afreh u Hadireh.

O KUKURIKANJU PIJETLA I REVANJU MAGARCA

Hadis 175.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Kada čujete revanje magarca, zatražite utočište kod Allaha od šejtana, jer on tada vidi šejtana, a kada čujete kukurikanje pijetlova, molite Allaha da vam da od Njegovih dobara, jer oni tada vide meleka."

Hadis 176.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Kada čujete zavijanje pasa, i revanje magarca zatražite utočište kod Allaha od njih, jer oni vide nešto što vi ne vidite."

O MEDŽLISIMA (SIJELIMA)

Hadis 177.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko bude sjedio na nekom sijelu na kome je puno pričao i galamio, pa na kraju prije nego ustane iz sijela kaže:

سبحانك اللهم وبحمدك، أشهد أن لا إله إلا أنت، أستغفرك و
أتوب إليك

“SUBHANEKE ALLAHUMME VE BI
HAMDIKE, EŠHEDU EN LA ILAHE ILLA
ENTE, ESTEGFIRUKE VE ETUBU ILEJKE”

(Slava Tebi Gospodaru moj, neka Ti je svaka hvala, svjedočim da nema boga osim Tebe, tražim oprost za grijehе svoje i Tebi se kajem), Allah će mu oprostiti grijehе učinjene na tom sijelu.”

Hadis 178.

U drugoj verziji stoji: “Ukoliko je bio na lijepom sijelu, računaće mu se kao dova, a ako bude na kakvom sumljivom sijelu bit će mu to kao otkup (grijevova).”

Hadis 179.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Oni koji ustanu sa kakvog sijela ne spominjući pritom Allahovo ﷻ ime, ustaju kao lešine uginulog magarca i to će za njih biti propast.”

Hadis 180.

Prenosi se od Ibn Umera رضي الله عنه da je rekao: "Rijetko bi Allahov Poslanik ﷺ ostavljao da ne prouči ove dove prisutnima prije ustajanja sa kakvog sijela:

اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا وَمَعَاصِكَ وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تَبْلُغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ وَمِنْ الْيَقِينِ مَا تَهْوُنُ بِهِ عَلَيْنَا مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا وَمَتِّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمْنَا وَانْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا

“ALLAHUMMEKSIM, LENA MIN HAŠJE-TIKE MA TEHULU BIHI BEJNENA VE BEJNE MEASIJETIKE, VE MIN TAA'TIKE MA TUBEL-LIGUNA BIHI DŽENNETEKE, VE MINEL-JEKINI MA TUHEVVINU BIHI ALEJNA MESAIBED-DUNJA, ALLAHUMME METI'NA BI ESMAI'NA, VE EBSARINA, VE KUVVE-TINA MA AHJEJ-TENA, VEDŽ'ALHUL-VARISE MINNA, VEDŽ'AL SE'RENA ALA MEN ZALEMENA, VEN SURNA ALA MEN ADANA, VE LA TEDŽ'AL MUSI-BETENA FI DININA, VE LA TEDŽ'ALID-DUNJA EKBERE HEMMINA, VE LA MEBLEGA 'ILMINA, VE LA TUSELLIT ALEJNA MEN LA JER-HAMUNA.”

(Gospodaru moj, podijeli nam od straha Tvojeg, koji će se ispriječiti među nama i

grijevima prema Tebi i od pokornosti Tvoje s kojom ćemo Džennet dostići i čvrsto vjerovanje koje će nam olakšati da izdržimo ovosvjetske nepogode. Gospodaru naš, daj nam da se naslađujemo našim sluhom, vidom i snagom koju si nam podario, učini je zdravom (do kraja života), osvetu našu daj onima koji su nepravdu nad nama učinili, pomози nam protiv neprijatelja naših i nemoj nas iskušavati u vjeri našoj i nemoj učiniti da nam ovaj svijet bude najveća briga, niti da nam bude stepen našeg znanja i nemoj nam dati vladara koji neće biti milostiv prema nama.)

O LJUTNJI

Uzvišeni Allah je rekao:

“A kad šejtan pokuša da te na zle misli navede ti zatraži utočište u Allaha, jer On, uistinu, sve čuje i sve zna.”

Hadis 181.

Kaže Sulejman bin Sured: "Sjedio sam sa Allahovim Poslanikom ﷺ, a pored nas bijahu dva čovjeka koji vrijeđahu jedan drugog. Jednom od njih je pocrvenilo lice i bio je napet. Tada mi Allahov Poslanik ﷺ reče: “Zaista znam riječ koju ako je izgovori proći će ga ljutnja, ako kaže:

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

“EUZU BILLAHI MINEŠ-ŠEJTANIR-RA-DŽIM”

(Utječem se Allahu od prokletog šejtana),
proći će ga ljutnja.”

KADA VIDIMO NEKOG KO SE ISKUŠAVA

Hadis 182.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: “Ko kaže kada vidi nekog ko je na iskušenju:

الحمد لله الذي عافاني مما ابتلاك به، وفضلني على كثير ممن خلق
تفضيل

“ELHAMDU LILLAHIL-LEZI AFANI
MIMMA IBTELAK BIHI, VE FEDDALENI
ALA KESIRIN MIMMEN HALEKA
TEFDILA”

(Hvala Allahu, koji me je sačuvao od onoga
čime tebe iskušava i koji mi je dao prednost
nad ostalim stvorenjima), bit će spašen takvog
iskušenja.”

O ULASKU U ČARŠIJU

Hadis 183.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Ko kaže

kada uđe u čaršiju:

إله الا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، يحيي ويميت،
وهو حي لا يموت، بيده الخير، وهو على كل شيء قدير

“LA ILAHE ILLALLAH VAHDEHU LA
ŠERIKE LEHU, LEHUL-MULKU, VE LE-
HUL-HAMDU, JUHJI VE JUMIT, VE HUVE
HAJJUN LA JEMUTU, BI JEDIHIL-HAJRU,
VE HUVE ALA KULLI ŠEJ'IN KADIR.”

(Nema drugog boga osim Allaha jednoga, On nema druga, Njemu pripada vlast i hvala, On oživljava i usmrćuje, On je Živ ne umire, u Njegovim je rukama hajr, i On je svemoćan.), Allah će mu pripisati hiljade i hiljade sevapa, a izbrisati hiljade i hiljade grijeha i podići će ga hiljade i hiljade stepena u Džennetu.”

O JAHACOJ ŽIVOTINJI KADA POSRNE

Hadis 184.

Prenosi se od nekog čovjeka da je rekao: "Jahao sam iza Allahovog Poslanika ﷺ kada mu je deva posrnula. Ja rekoh: 'Posrnuo je šejtan', a on mi reče: 'Nemoj vikati: 'Posrnuo je šejtan', jer onda šejtan raste dok ne dostigne veličinu kuće i kaže: 'To se zbilo mojom moći.' Recite: BISMILLAH, jer kad tako kažeš onda se smanji (šejtan) na veličinu mušice.'"

KAD SE NEKOM DA POKLON PA SE ON MOLI

Hadis 185.

Prenosi se od Aiše رضي الله عنها da je rekla: "Poklonili su Allahovom Poslaniku ﷺ ovcu, pa je naredio da se podijeli, Kada se služavka vratila (pošto je podijelila meso), upita je Aiša: "Šta su rekli?", a ona odgovori: "Rekli su:

بارك الله فيكم

'BAREKELLAHU FIKUM'

(Neka vas Allah blagoslovi). Aiša onda reče: 'Neka i njih Allah blagoslovi. Odgovaramo im kao što su oni nama rekli, a sevap ostaje za nas.'

KADA VIDIMO PRVI PLOD

Hadis 186.

Kaže Ebu Hurejre رضي الله عنه: "Kada bi ljudi vidjeli prvi plod donijeli bi ga Allahovom Poslaniku ﷺ, on bi ga uzeo i rekao:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَ
بَارِكْ لَنَا فِي مَدَنَّا

“ALLAHUMME BARIK LENA FI SEME-
RINA, VE BARIK LENA FI MEDINETINA,
VE BARIK LENA FI SA'INA, VE BARIK
LENA FI MUDDINA.”

(Gospodaru moj, blagoslovi nam plod naš, blagoslovi nam grad naš, blagoslovi nam sa'an i muddin (mjerne količine)).

KADA MU SE NEŠTO DOPALO PA SE POBOJAO DA GA NE UROČI

Uzvišeni Allah je rekao:

*"A zašto nisi kad si u vrt svoj ušao rekao:
MAŠAALLAH, moć je samo u Allaha..."*

(Al-Kahf: 39)

Hadis 187.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: "Urok je istinit i ako će nešto ubrzati predodređenje biće to urok."

Hadis 188.

Prenosi se od Allahovog Poslanika ﷺ da je rekao: "Kada neko od vas osjeti da mu se nešto dopada kod sebe ili u nečem što posjeduje, neka za to traži blagoslov od Allaha, jer urok je istinit." (Blagoslov se traži slijedećim riječima:

ما شاء الله لا قوة إلا بالله

'MAŠAALLAH LA KUVVETE ILLA
BILLAH'

(Moć je samo u Allaha, nema snage osim u Allaha).

Hadis 189.

Kaže Ebu Sei'd رضي الله عنه: “Allahov Poslanik ﷺ je tražio utočište od džinova i ljudskog uroka, dok nisu poslate sure el-Felek i en-Nas. Kada su one objavljene učio je njih, a sve druge ostavio.”

O FA'LU' I ZLOSLUTNJI

Hadis 190.

Rekao je Allahov Poslanik ﷺ: “Predskazivanje zla je zabranjeno, a fa'l (predskazivanje dobra, optimizam) je dozvoljen.” Upitaše ga: 'Šta je to fa'l?' On odgovori: 'Lijepa riječ koja obrađuje čovjeka kada je čuje.’”

Hadis 191.

Allahov Poslanik ﷺ je volio optimizam.

---

¹ U arapskom jeziku za predskazivanje dobrog upotrebljava se riječ fa'l koja znači neka lijepa riječ s kojom obrađujemo čovjeka da će mu se u budućnosti nešto lijepo desiti, kao npr. kada obrađujemo bolesnika da će ozdraviti ili protumačimo san koji ima dobar značaj i sl. Dok zloslutnja prestavlja svaku riječ s kojom predskazujemo da će se čovjeku desiti nešto loše kao npr. kada mu prođe crna mačka preko puta i sl. Stoga islam fa'l dozvoljava, a zabranjuje zloslutnju i sujeverje, te naređuje da se u to ne vjeruje.

Hadis 192.

Takođe je rekao: "Sanjao sam da se nalazim u kući Ukbe ibn Rafi'a gdje nam doniješe datule Ibni Taba, pa sam to protumačio da ćemo biti ugledni na ovom svijetu i biti spašeni kazne na onome i da nam je vjera najbolja."

Hadis 193.

Što se tiče predskazivanja lošeg, kaže Muavija bin Hakem da je rekao Allahovom Poslaniku ﷺ: "O Allahov Poslaniče, ima nas koji smo sujevjerni (imamo zle slutnje)", a on mu na to odgovori: "To je nešto što osjećate u svojim grudima i neka vas to ne sprječava u vašim namjerama."

Uvod	1
Vrijednosti zikra	9
Vrijednost izgovaranja elhamdu lillah, la ilahe illa-llah i subhanallah.....	10
Spominjanje Allaha ﷻ danju.....	15
Šta se uči prije spavanja.....	22
Šta kaže onaj koji se noću probudi iz sna....	30
Šta kaže onaj koji ustane iz sna	32
Vrijednost ibadeta noću	33
Šta je Allahov Poslanik.....	34
O ulasku u kuću	35
O ulasku i izlasku iz džamije	36
Ezan i onaj koji ga čuje.....	38
O početnom učenju u namazu.....	41
Dove koje se uče na ruku	47
Dove za vrijeme namaza i poslije tešehhuda	55
Istihara namaz	65
Šta se kaže u brizi, žalosti i tugi	67
Šta se kaže kada se susretnemo sa neprijateljem ili nekim ko je na visokom položaju	70
Šta se kaže kada se šejtan prikaže čovjeku ...	71
Ezan udaljava šejtana:	72
O oslanjanju na kada (sudbinu) bez slabosti i pasivnosti	74

O blagodetima koja se daju čovjeku na raspolaganje.....	75
O onome što zadesi vjernika bilo malo ili veliko	76
O dugu	78
O začaranosti	78
O ulasku u groblje	82
O vjetru	84
Šta se kaže kada grmi	86
Šta se kaže kada pada kiša.....	86
Kada vidimo mlađak.....	88
O putovanju	88
Šta se kaže kada se zajaše životinja (ili prevozno sredstvo).....	90
Kada želimo ući u neko mjesto (grad).....	93
Šta se kaže kad se dođe u neko mjesto	94
O jelu i piću	95
O počašćivanju gosta	98
O selamu (islamskom pozdravu)	99
O kihanju i zijevanju	101
O braku	102
O novorođnčetu	105
O kukurikanju pijetla i revanju magarca	106
O medžlisima (sijelima).....	107
O ljutnji.....	109
Kada vidimo nekog ko se iskušava.....	110
O ulasku u čaršiju	111
O jahaćoj životinji kada posrne	111

Kad se nekom da poklon pa se on moli za njega.....	112
Kada vidimo prvi plod	112
Kada mu se nešto dopalo pa se pobojavao da ga ne uroči	113
O fa'lu i zloslutnji	114
Sadržaj	116